

کتابخانه
مجلس شورای
ای

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تلفظ: ۱۲۷۵
شماره: ۳۸۹

کتابخانه مجید فیروز
اهدائی
کتابخانه مجلس شورای اسلامی

۳۸۹

بایر و الاقتر

فهرست کتبه العراقین حکیم افضل الدین خانی **فصل اول**
و سی پس عوان الفکر و بجای پس الذکر در خطا
با قتاب بوجه مجتهد **فصل** در خطاب با قتاب بوجه ملا
و عتاب **فصل** در خطاب با قتاب بجهامان و صواب
فصل در خطاب با قتاب بجهامان و صواب
فصل در خطاب با قتاب بجهامان و صواب
فصل در خطاب با قتاب بجهامان و صواب

خطی اهدائی

۶۱

حالات و شرح شکایت خویش از دوران **فصل** در ذکر سفر
خویش در حین عزیمت نیست روان **فصل** در ذکر احوال
بعثت کو سپار و تعریف لایات عراق **فصل** در صفت
قطاع الطریق **فصل** در رسیدن بزیک شهر صفت
حصار دوباره و در و آب و مغان و غیره نمودن از آب
فصل در رسیدن بجزایر شکارگاه و احوالیت و دو
دشت و مرغزار **فصل** در صفت مشاهد مبارک
انبیاء و مقابر مبارک و احوالیت و احوالیت و احوالیت
و شنای مد و حال احوال **فصل** در صفت کشتن بر
سبیل غیا طبع بجهامان ملک الوزرا **فصل** در صفت
نمودن ملک الوزرا با حکیم و رسیدن از مود و منشأ
و کسب و حرفت و جواب حکیم ملک الوزرا دام علوه و را

فصل در سوال ملک لوزرا از خاقانی و تحریر خود
 بر اوستی و کمال فضایل جواب او و خاقانی و
 و ملک لوزرا و ادب انکشتی خاص حکیم را **فصل**
 در مراجعت نمودن حکم از ولایت عراق بشروان **طلب**
 کردن پادشاه شروان از حکیم انکشتی را **فصل** در جواب
 آن خاقان **فصل** در بیان سبب نزاع خاقان **فصل** در کمال
 یافتن از عقل و ظهور تائید صبح بچ عبادات و اورا
 پیادست خدمت حضرت علیه السلام در آن صبح **فصل** در تقه
 و ملافت نمودن مستر حضرت حکیم را **فصل** در مدح
 حضرت بر سپاه طایفه محکمه و حکایت از کیفیت جمع
 و اصحاب عت و وصیت حضرت بقبول مواظبت و رضایح
 سوال کردن حکیم معتر را بر ولایت علیات جواب دادن

حضرت و وضع کلام از طایع و ترک شواغل و سیب و رفع
 حیرت **فصل** در خلاص نمودن بخت سپه سالار سلیمان خاقان
 و سبب رسیدن به علیه و آله **فصل** در صفت معراج
 مقاله در بیان صفات و احوال و احوال
 و مدینه اسلام بغداد و اصحاب بنو آل و اهل
 و سیاحتی نصح آلا و ناه و تحفه آلا و **فصل**
 در صفت عالم کل عیسی از **فصل** در آمدن بختی که
 با آفتاب میگرد و در تحریر این دن آفتاب بر سفر و حرکت در
 شرح فضیلت زمین ساکنان آن باز آمدن کسیر
 عزیمت بسفر عراق **فصل** در صفت لشکر کا بساطت آن
 و باز آمدن بسفرت خطاب با آفتاب **در صفت درگاه**
 عبدالله محمد الدین رئیس آن پستان ملک السواد

و المذکرین بحمد الذین **رج** و زیدان ملک المذکرین
 الذین بحمد الذین ثناء الله مدانی پیدای سال در **رج**
 ملک المشایخ بحمد الذین بوالقاسم بن ابی حنیفه **رج**
 امام العالم عماد الذین ذی **رج** ملک المشایخ و باز
 آمدن بسره شیط خطاب بآفتاب **وصفت العجب**
وصفت زروق در پستان خفای آن عبا پس
 علیهم **سیتی** **رج** **خلفای** و فی مین پستان **رج**
 خلافت در زید و سید و ائمه و علماء و صدور و کسب
رج امام العالم شهاب الذین بوالضرین یوسف لید
 در **رج** خزان الذین احمد و المناصب بحکم **الذین** قد
 الایمة عز الذین بوالفضل محمد شری **المقاله الرابع**
 فی اوصاف الکوفه و المکنه و المدهینته و مدایج متولاه

البلاء و ما لکم **رج** و سی **رج** و سی **رج** و سی **رج** و سی **رج**
 فضل در خطاب بآفتاب در پستان شیط **رج**
 مبرک حضرت امام الحنن الانیس علی موسی رضا علیه
 الصلوات و کعبه در صفت باویه و صفت **رج**
وصفت بطحا و مکه و نادره و مودج و درانی و فضل **رج**
 در ابر و اصوات دیگر در صفت اهرام کاه و محرره و شیت
 عرفات و تراجم خلق در صفت اهل الخوف و فقر **رج**
 عرفات در صفت علماء و غزالت و صفت اسلام و اهل **رج**
 و مژ و لغز در صفت مشعر اکرام و لبیز و جمره العقیه
 و مناه و مکه و کعبه در صفت **رج** **رج** **رج** **رج** **رج**
 کعبه و جاده و زرم و مده و صفاه و عسمره و نادره
 زرین در خطاب با کعبه و اشتیاق کعبه و پستان **رج**

آن در بیان **استان سدان** **انباری روزگار**
و ذکر دروغ آن طایفه که گفته بود که خفت و طوفان
آب و باد شود اما که آنجا پستری در سفینه ازین
علیه **الصلوة و السلام** می بستی **بهدیه الحب**
در خطاب آفتاب **در صفت مدینه الرسول** **الصلوة**
علیه و آنکه در فضل حضرت رسالت چنین در حضرت
در جهان و غنم مسبار که در آسمان چایرم **در لغت حضرت**
پسیدگیات این فضل **اصحیة الوئی** **فضل**
در لغت پیغامبران **فضل** **اعضائه** **الغیب** **اند** **فضل**
در شمای نبوی **المصطفوی** **علیه** **الف** **الف** **الحج** **این** **فضل**
مستسک **انحراف** **فی** **مدار** **انحراف** **انحراف** **در** **خروج** **حج**
و تضرع خویش **اشنای** **نعت** **حضرت** **نبوی** **و** **آپ** **غایه** **عوا**

انحراف

از حضرت مصطفوی شرح احوال خویش **ایضا** **در** **حسب** **حال**
خویش و لغت **غیر** **المقالة** **النسب** **فی** **چغفای** **الشام**
و الموصیل **خطاب** **یا** **وثاب** **در** **وصف** **شام** **فضل** **در** **پستان**
و مدح صاحب **جل** **ال** **الدین** **و** **الوزیر** **از** **سپان** **صعود**
و صعود **پستان** **و** **شعر** **مخلص** **صاحب** **موسل**
در **مدح** **شیخ** **الشیخ** **ضیاء** **الدین** **عسیر** **نیشابوری** **در**
ملک **العلماء** **و** **الفضلاء** **امام** **العالم** **رضی** **الدین** **چرا** **ع**
و در بدایت **خان** **خویش** **و** **کفایت** **نشو** **و** **نما** **و** **در** **سپان**
از طرف **جد** **که** **نساج** **بود** **و** **از** **پدر** **که** **در** **و** **کر** **بود** **و** **از** **طرف**
ما **در** **که** **طیبا** **خ** **بود** **و** **از** **طرف** **عم** **که** **طلب** **بود** **و** **در** **حسب** **حال**
و شجایت **زمان** **معاندت** **انحراف** **مدح** **پدر** **خویش** **علی**
نخار و نکند **ما** **در** **مدح** **حسب** **کافی** **الدین** **خویش**

که در تمام تربیت و بود و جوئی ثم و سپان میت و اشفاق و
در مع امام شریف الدین محمد بن شمس العالی
در مع شیخ الاسلام نجم الدین علی پیکر در مع
المشایخ عز الدین محمد القصار **در مع ملک الدین**
تاج الدین شیبانی در مع زبده الشیوخ رشید
الدین بو بکر **در مع شیب** امام لایحه جمال الدین بو الکوا
مکریم هجری در صفت عال فی شش مثل بر شکایت
انحوان **در مع ایستاد** خورشید ابو العالی کنج که تمت
شیخه الوطی بحکم کرده در ایام تعلیم با زمان
بهر حدیث و تخلص نبوت پیا میر علیه الصلوٰه والسلام
و در مع محمد جندی **در مع علامه الزمان** صدر الدین محمد
اصغری در مع جمال الدین برادر او محمد و در مع

ملک لوزرا جمال نجم الدین طاب ثرا و در خاقان
آن بدیع قدس فی الدین

مرز سرکه دست عالم گنجیت	در جام جهان نمای گنجیت
هر چه در چشم کامان خشت	خاصل از جان صکان خشت
این نام نکون پیشم بیدار	باز یک صند از اطفال
وین بخلان بن بستانم بیکه	ابجد خوانان لوح التبیان
ز انجمله مناسبت خط است	طغی کی خلیفه کتابت
خاقانی بی را بخل خاک	نیکو ز دوزین مخاطب پاک

فصل در خطاب با قصاب بوجه مجتهد و صواب

ای محرم دمان و زودان	باند از وی ملت بهاران
ای که بر رو اسپاسنا	ای نرم آتشین جهان
سنگام شبروان درین	پروانه بفرست آرمید
از سهم تو در نقاب خنجر	مپسوری صند منار غنا
شکل تو بعام سپنج	نارنج حدیث سر سبج

این کتاب در بیان صفات و احوال و غیره است و در هر باب و فصل و جمله از کلمات و عبارات و اشعار و غیره که در این کتاب مذکور است و در هر باب و فصل و جمله از کلمات و عبارات و اشعار و غیره که در این کتاب مذکور است

از فیض تو زده و کا سوا	و مندوی طفل شیر خوا
شش باغی پر گنجیت	عالم تو بهید و جنت در
ز کی طرب بل عالم از	جهنم کنجیان غم از
دار ز تو روی و میان آ	کسیر ز تو جود و نیکان
ز کی شبان روی	هر دور تو گشت اند فیر
و پاچه روح از تو زنگ	آمین زنگ از تو زنگ
کودکی فنی تراست در بر	بر لوح زبر جدا بکعبه از زور
و ز فتن گشت ازین لایا	این صفت صحیفه پرده است
ز پاشی ناکش و کعبه	ست داری ناکشید و کعبه
که در خفا چو شمشیر عر	که در زیر قاج چشیم عر
که کوثر عسر از ای باش	که آتش جان کز ای باش
جوشنده عسل غالی ز بر	کوهر نظره تو ز غنیمت سر

این کتاب در بیان صفات و احوال و غیره است و در هر باب و فصل و جمله از کلمات و عبارات و اشعار و غیره که در این کتاب مذکور است و در هر باب و فصل و جمله از کلمات و عبارات و اشعار و غیره که در این کتاب مذکور است

دو دایره با وصل خط هر دو	ازین صبا چسب ب تریو
پیر که بوزن مسریم	کوزاد بست که کتر ایم
کل نان با ز قاش	کوزا علی در دست چو دایم
ایست بخت بخت ناز	جام خرد از انداز برود
دل را بشک چو ز کشته ز	چون ز در دم بکند
و کجاست سر و شد	چون کیر خطاب در کجاست
آرد که بخت تو است ریش	ز رنده شمره ز رخت
ز رخت آرد بپس آرد	آرد آردی بر آرد
زاد دل نام ز رخت است	ازان کبر ز رخت است
ز رخت خورشید	خاک کی چسب بکند
آن چسب که بست است	آرد آتش بست که کشت
تاست و آن بست	کی بست که کشت

ناله

تا که من صبح شست	ز رخت طیب بپس
چون شست بخت	از رخت طیب بپس
در دست بت و در دست	کیر و دوی بخت
بخت که کت و کت	کون بخت کشت
خاکانیر بخت	ویدا ز رخت بت
و دست طلق بخت	آرد ز رخت بپس
آن شش بخت	خرفت بپس
ز رخت شست که کشت	کافرخ آید بخت
مصلح خطاب بخت بخت بخت	
ای کس آید بخت	وی ز کشت بخت
ای بخت بخت	بخت بخت بخت
ای بخت بخت	وی بخت بخت

خوابان مادر حسرت بر است	انصاف بدو که پست بر است
شدم و فی رخص او عالم	از عالم جزو کوشان هم
حالات فلک بزم بخت	خورشید چرخ شربت
لیلی غلط است هر چه هم	راه و پست هر چه هم
تغلب با تمام بزم بر است	
ای عزیز حیات عالم	ای قوت عین و قوه العین
نخستین بخت بخت	چرخ کمال و قوت عین
آری اگر بخت نماید	آری طلب کبر و شرف
این از دیران عالم	کو نیز تمام تمام
چند شدم که دست ما	را که در عالم عین است
بگو که چه بود باستانم	که در دهم تا فلک در غم
من بخت بخت بخت	از هیچ کس از هیچ بانا

این شعر از کتاب...

از کفتم تو درم خجالت افزا	بخت تو می سرزد بخت انداز
دل بر سر جان نشانی	جان از پی حسرت و پشیمانی
انگیزد و پست بر که جان دل	پیش تو با پای است بر است
که حق تو نیست پستیکم	از هم حق تو نیست پستیکم
صحت سوی خدایم	صحت شریف بختیکم
صحت از هر صدق تا زود است	صحت آینه در دست کویت
خدا در نعمات صحت پرور	که در صفات پستیکم
مدی تو لب کین شای	روی همه ممکن است
نفی تو چو نفی من است	قد تو چو قد من است
از حد لطیف جهان	که که پستیا و پشیمانی
والای و پستی است	تو کی دوری از من است
زیر صحت حق باطل	در کف محبت با

دانیال در سوراخ شیر	بر سوره اختصاصی است
میرزا در محراب نماز	تاریخی را می خواند
سیح ندی پنهان	معلق در معطف
چون از پی عرش فرید	چون طاعت در از این
در استیلا و استیلا	
در این درج آن	نیز در خط است
در حق جادو جادو	یک خانه در جادو
مرغ که دست گیر	خاص از پی دست
کائنات که در دست	ماناف کال دست
در دست رضای	دست انبوی
بر چوب کال آن	کوی کمال است
بر ملک است	در می است جهان

در دست رضای
بر چوب کال آن
بر ملک است
در می است جهان

تا حد خاک	در ملک است
در بلاد الملک	نیز در خط است
نزل لشن	معلق در معطف
بیش خاست	چون طاعت در از این
خاست	نیز در خط است
ایزد که رسم	خاص از پی دست
شکر که دین	ماناف کال دست
مرتب که رسم	دست انبوی
در صحن	کوی کمال است
کر و دین	در می است جهان
نیز در خط	نیز در خط است
مرج و دست	نیز در خط است

در دست رضای
بر چوب کال آن
بر ملک است
در می است جهان

سنگ یک ستم بهانیم	زین خورشید که با کلاه لرم
در چینهستان بالا	ز طوق آید من بستان
زین نام خود شک ندارم	کر بی نامی شک ندارم
حیرت زده و غافل	همچون مرغی در حال
چو آیت مطلق طراز	یا نیکو نام نه ساز
از زر که چرخ باز دهم	تا من چو زر از کدام کاغذ

در بیان بزرگواران

ای ای که در غفلت پرور	ای تو دانی از وی در
ای شاه چرخه در تراز	سلطان یک اسب آه سوار
از دولت نیز آفرید	شش سر ساحت را در پیش
شاهی کمال شایسته	دارنده همه سوار پیش
فرزین بهادرین است	ما و جری ز عیون است

بالات شمع افروزان	زیر نور و پس از خون ن
والا کوی بی بی است	عالی انوار محبت است
عسب که کان کان کلین	غول و دماغ و راجه درین
چون شمشیر حق قدم	پروان که در حق چرخ است
بان زرد و خورشید	یک ساله زده و جلیق
در خاک سپید سپهر	نیستی بره و بره نکو تر
سیخ از تو بر آب با شکون	سیدان که در کشت نشین
نور زده سپید و بخت	بخت از تو فغان شکین
که در حق شکستنی است	قارون که بخت بر آب
نور نظری ساف طاق	قارون که شکست بر آفاق
برمان تو زده صیوی و	والا غلبه بر من است
بک پیکر کشتنی است	از بک که بخت بر منی است

کمال پیش تو بر نما	کماله لاله رسم تو داد
از طره جبهه سپهر بجان	بانت چرخ باغ خوش
هر روز تهنه اندام منور	سجده کند که بخت سل
جذاب و بخت جنت در	در بخت شوق کمال غم
همه نر و ناهای کم پستان	سویچ تو شیر باز آید
شده تو کی بفرمان آید	بر چه شست بنده تو کاف
از یک نفر شست بنده آید	نیو غم تو دید یک
تا روز من از تو گذارد	شب آید غم پستان
اوسا کنی بخت من یک	او غم تو که حسد او
یا که بگوید تا قدر حق	هر دم که شست بخت او
نیو غم دار عاشق	برج از در تنبات بخت
هر صورت من غم تو	پستان تو در شست الطیر

میان غمی شست شبنم	خاکستر غم شست شبنم
شده غم از تو پدید	سویچ پستان ای باهر کو
سارکن تو صلب کشت	سند و حق پادشاه کشت
قری تو پارس پستان	طوطی تو کار نادر خان
رو صفت ای جان کشت	خاکانی را شست الطیر

الله اعلم بالصواب

خاکانی را تو شست	از بچه غمی بخت تو
کاش شست طایر ایوان را	کاش شست ترازوی خانه
نیز شست کی شست	کف پند و کف بخت
چون با غم تو شست کشت	پشیم و پشیم کشت
سوز و دشت زدن	دزد تو کشت و بخت
آیند بد شست سنج برن	کاشی بد کچ که بد زن

مرد زانشان گنجی جزو	سجاده جاسوسی زرد و
پیش پیکش نهی	در آتشش کی باغچه
انگلی که ز دیده بخت	ساقی که به بر چینی پاک
وان در که لقب باشی	آرم که گمانی سب
ای هم خسته فراسان	سین بسته ز لطمه شروان
تورانه تا طرف بسواس	کمان که دست خطا آرد
سخت است زو و بوم غنا	دل تنگ که در پنهان
دو کرم دل زو غم سپید	دور و دور در و تیشید
از که دور و کار زمین	مین تو کنم که تو با من
چی که تن زو طم زانده	فرین چایست آینه ی
چون چای چرخ زو از پرا	چون که دست نیکو کار
زین غی سیر غی سار	بشنود و سر گذشت

نکته

کمال مرا آسید بد	بر اند و نه بدش در
صحرای سحر زخم آید پیش	بر لاشه غم ز شمشیر
سرفرد و غمید در آید	مرسان چاره ببارش
از شط و بال بخت در	چشم عیاق مصداق
این بر سید بجای نام	ایان سی سپرد و نام

دیدم بتان شست ستان	رفت و لایت گشت ستان
خاکش به بخت گشت	نکشتن کلیم گشت
مردش کین گشت ستان	مکن زار و فرغانه ستان
خو پستان زار و ستان	منده پستان زار و ستان
بجاک گشت ستان	رکبت گشت ستان

کها مرسته روی که نه	بها مرسته پشت یک نه
بستین پشت شل را	لی به خبر و طلف را
از نازش که زکی می	از سر خازانش غین
مزان که چشمت بره	از کجست بافی خند
و در وقت طالع المیزان است و اول حرف	
خوای که کین کشی زبیر	خوای که زبیر شخیر
بسته زده جله کاروای	و زده زده وید و جبار
روز از سرور میل کرد	نشان که اسپیل کرد
خیز که از نشان شد	خفت که از صحن قاصر
از دوران لیل کشید	پیش از لیل کشید
در صورت که جابجاست	در معنی که نه مناسی
در هر دو جا یکسان	بر هر دو جنب در هر نه

پایان

شیرین نمان به طالع طلال	و اند به طالع طلال
نوش خنده و زهر پیشام	نشان که ان ازده کام
از بختی که می رسد به بی	چون بختی که نشا
مگر چشم چو چرخ می	از بختی که چرخ می
بهاست پس چشم می	مست است و سر از پیشام
رو با بخت می	کین بخت می
طراف طرف برود با ناز	عیار عیار شش کرد
از میان جمل کاشتن	چون که بر چاشتن
صبا خاشاک را در قوا	چون نشان نیل و دیا
نقود و انش ساری	درد افکن صد زبان
در حال که در کی چشم	نشان خنده و بخت
ز اندام که بخت می	البیس که نه چون سیاه

تیمور و امیر	
میفت سپهری زاده بود	چون شب بیتی شد لود
آری شیره بر چو کور	نزدیک نمایا چو دوست
نزدیک ملک طالع	بهر و نزدیک غایب
چون آتش طور سوی کو	نزدیک ولی سید
سنگ آتش پستان کوفت	از مرقعه جهان گرفت
بر کره سپهری ده غاص	ملقوده ساکنان غلا
خاص حق در سپهری یزد	از بشت به جان قیاد
در بخت مشا بر مبارکه امیر	
صنهای مبارک است	مرکوبه صد نازک
شیخ استخوان پاک خف	بر شمشیر بر لب
پروانه از جهاد آید	پیش خست بر جان اگر

شیخ چو زبان بانی زشت	بنود بخت شش
یک خبره و صد	یک خبره و صد
شمشیر چو جان کوفت	منقر چو شمشیر
صد چشمه کند چشم	چون هم آید چشم
برخ کوفت ز تل کابل	مرکوبه شش
در بخت طاب صند	در کوفت از بخت
فلاک خاک و آتش	رغبت شعرا طاب
نار کوفت غاص	در بخت طاب
در بخت چو زبان بانی	
لی کوفت از بخت	زبان بخت
مرست خسته و کوفت	صافی دهر و دهر
دولت خانه زاده و کوفت	پروانه شش

ز بخت سر کشیده
 خانه بدین در کشیده
 شش پنج سال از این
 بر چاک نهاده اند
 از مریای صفت پرو
 از غم سپیده کرد
 از کج آب و عی و
 نایب ز مادر آفتاب
 بر عالم سر کشیده
 می چنین پند کرد
 سر منگ با بی نهایت
 در دل نشان هم از دل کس

دلخ چه در جگر کشیده
 کونین بگره چسبیده
 اما نهفتن کشیده
 از دست چهار دور ساخته
 دل این از رخ سپ کرده
 چه در چو ترحم آینه خود
 دور است آب و شسته
 واده خورا آتش بر تپه
 برخیزد و باده سنا لعل
 گفته میکن و ممکن
 چراغ کبوتری عین است
 که بلبه زار که سپید کش

نوازش به پایگاه و رکن	در بزم است به پستان
من کفتم و کس خجسته	در طلب غنیمت
من به سر و عجب نکردم	با دیده پایمال و دل
روزی و شبی با پرده	من مدغم شدم
در هیچ جا به حال اندیشه نیست	
بر راه چو چشم به کارم	با خواجیه بزرگ به بزم
با شست جهان و چاهم	کاش ایچر بکند از من
صدای قفسه را خطیب	هر شش بان ملک است
آن نقطه کل شد پس	چون نقطه باره بعد علم
برده بخلاف چشم عاده	بجاده و راهی است بخت
از غلظت میل و بر لب	ظلمات کدکشتش از
تنبه ملک به جمع الف	صد صفت به نه چاه

چون است کیم با پای رکن	از دین زیر کشت با رکن
سیر کردم نظامش	در دو کاب و اورش
مداوات رکاب و کوفه	چرخش و جهان و کوفه
پیشش از سر و شرف	تعب و جهان از بزم
چون کب و دست از	لی زمین بر بند با
ما شرف قدکای ناکه	داش صدف کای چاه
ایچ	
ایچ مل و عز و جاه	اول قمار خط ایچ
ایچ تو ساهان ایچ	و علیات و خورشید ارم
ایچ کس شش خط	و ای نشانی چاه و کت
ایچ هر که از کوفت خط	بل خط است ایچ
ایچ نه از جهان خط	چون سیر و در کوفت

چون فصلیست تو من گویا	مهر و فصلیست تو من گویا
امرا که کار بست بر تو	مجلس و حال بست بر تو
لین سخن از خرد و دین	زین سخن از خرد و دین
جز دست تو ز دست سلطان	ناید فلک بسجده در
عاقبت بنام مصلحت بود	آزور که شاه و خلیفه بود
صلح با دشمنان است	فلک و نبات است
اودا برانی فرستش	اولاد تو از کمال پیش
از فرزند نه است بانه	این الیم کشیده
میراث خردان ملک را	هم ایستاد بجزین
خاقانی و صد سینه	بر برکت است بجزین
عزت تو چون قضا	دوست است بجزین
را به شرم تو بول	سر نظم کنین بجزین

چون خلق صدف کشا	از در حدیث بحر نانا
ویدی که در بحر است	در طوطی که در کعبه
مردی از این هزار گویم	گیلان که در این و سپهر
نطق و نویسش تو	الحاق و در پیشش تو
پس که رخسار تو	فرمود که خطاب تو
گفتا چه که هست	اصالت ز کجا کجا

خطاب به قاضی حیدر بن علی

کفتم که علم سخن دان	میلا و من از ملاءش دان
بود و جو طبعش	فرزند و در کعبه
در خانه بلا که در آرم	انگشت حسن در مرقع
در بکله و سوار سپهر	بر عزم و در سبزه
در بند بزم چاه	نوار لب خطاب

پس که در بر وی بگذرد	انی در جنت و بهی خاند
رنگش آمد چون کحل	آکنده و بدین با ط
پس از لطف برکشید	آن رخ بر رخ نهشته
من عاقبت ز پی نعل	رو داری عشق کعبه
آفرین بر ای تبریز	فرزند ملک پستان

نقشه از این شهر

کفش بر آبی پشته	زان خیمه چون دلق قناد
کنتم که در آن یار پشته	نان شیرین و آماشته
آن خط دست قضا پشته	عاشق الجاس پس با پشته
پیشش که باقی اش	با پیشش قضا اش
با وی که ز جانشین	بر جان که چو خاک در ربات
چنان که کی در این جنت	کوئی نمی گشته ناست

در صفت چرخ است کوش	دو رخ ز بهر جبهه کوش
عاقبت کند سواد پشته	آن شهر که در پشته
بچشم سپهر عاق فرزند	زان شب بوی شعله
چون احوال کوشید	نغمه بهشت و بیم
چون باشد در غم رسید	از کفایت رسته پشته
بی غم و در جوار کوه	بر بوی تبول حضرت
پروانه ز لعلش که چنان	نار و ده چاه کاسم
کان بار که چرخ پشته	دار و در چون پشته
کرده زده ناست بر	مکر ز پشته ز پشته
جانی که نیکو سن پشته	هم چاره که نمی پشته
سکن نشین که پشته	خود نده ز نوم پشته
مهر که لعل پشته	از کد پشته پشته

هم نامر مجسمه کاران	هم سوختن محبت و محبت
خط است و در این خواب هر که	
کفایت است و زانما	برگردد و در این مقام
خود قبل از پیش این	چند این و من این و این
تا یکی جلوه بستاند	لا اعلیٰ عنی بستاند
لاست جگرش و شیر	بغیرت که در بر این
لافی که زود و هم بستاند	و بکشد که در این است
اگرچه بستاند و زود	در وقت است و بستاند
خود و این و بستاند	که در وقت است و بستاند
طریقی که بستاند و بستاند	خاطرش و زود و بستاند
هم که بستاند و بستاند	یا بستاند و بستاند
ساخته است و بستاند و بستاند	

نمونه

شاهش و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
آن که بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
آن که بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
آن که بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	بستاند و بستاند و بستاند
بستاند و بستاند و بستاند	

در کوثر نامه نشد	در کوثر نامه نشد
تخت زبان کشید	درین یک کشید
این شیخ را بقوت	بی غایت که چو شیخ
در دوزخ تن مان	مفتاح جشت
دای فلک مستور	کاه که در بخت
ما ز نور خدا	کیست زبانش
بگذرتم ازین	بر بند زمان که
زین پای بسی	هم مالد و نشین
در کتب علم	هم در محنت
نای غیبتی	بشین
خاندانی	چون کشته

چرا به در خانه نشین

کشم پیغمبر از کرم	خاص چه بر چه با کرم
آه چه بر کم از کرم	خاص جدا نقطه بر کرم
پسندیدم از کرم	کز خواجیه چو کرم
شاید که بر کرم	از خواجیه بزرگ
چشمه و آفتاب	پسندیدم آفتاب

جواب کلمه لغتخانه

گفتند که در پای	مانم من بخت
کامروز که در پای	اینم من مردی
چون خاص که در	چون خاص چشم
کامنه که در	کز کرم جان
مندی که در	از کرم
کامنه که در	شاید که در

این همه بر عسلم دوزین
 مرثیست ایامی که
 کرد تو خطایات منید
 این عالم کن غیره خویش
 چونانی این چنین است
 بر خیزد و خیزد را کن که
 هم هست و معین این کشت
 تو شوقی کنی زمین را
 این همه شناسد هر که
 و قفسه است بر تو فرو
 لا یوحب الا باحسان
 بر گوشه آن عسلم غیا
 نه قدر او بخشایند
 در شمس که این ازان گوا
 نه قدر او بخشایند

شاهان بطریق اول پدید	از شاه معبد دل برونید
صلوات بر محمد و آل او	این کسب بگمان بود
در خاک آب است انداختن	کحل کیند استین بگرد
صلوات بر دین پرستان	در عت طبع بخت بستان
صلوات بر پستی و بلندی	درین نشاند که در میان
از صلوات بود مدار شک	در ملک طاعت کیند چو
از صلوات شود شد گلزار	خون کل کشته غار
از صلوات است پود	این شست بماند و خانه
نکته که در این شعر است و در این شعر	
گفت این مثل جاسوس	شربت با و چه بود
بجای وادان خال لایق	
که در وقت است چون شود	خوشی یک کلاه پند

باز

نیز برادر اگر با هر پنی	گرفته بر یک کسب هر پنی
که که که خاوی در شات	بر بند ماه گردی پست
در پای همین که خنودید	بگشت کین من چلیه
هر قصه که ناخود بود	چرخش را بخت نهاد
خوشی که خاوی بود	کجا چرخ کشته شد
تا ایمنی بود است	از ضعف دل زدی
که در این شتی بود	در وقت ماه من بود
که همیشه در چرخ بود	در کج دانی کردی کم
مادر که در کسب بود	سید شتی شتی بود
نکته که در این شعر است	
مد خورشید پستی یا	یا جوت خیال است می یا
دیو که با سیر	عزل و سیم زاده

هر صبح در بختان سحرانی	سوزم بسوی کین سحرانی
عقل در آرزو منشی	سوزم بسوی کین سحرانی
این کانی صبر است برین	وان کانی صبر است برین
من نادم به این زمین	نی پیش رو و نه بازگشت
که بودم که ز خیال نادم	در جوانی نادم است
که می گویند منشی	افسوسه ای نادم است
که پیش از این نادم	چون نمی گشت نادم
که پیش از این نادم	چون ز نادمه نادم
که دست صبر چیده بودم	نقد ز نادمه نادم
نم است که جگر طربستان	بستاند پرتی نادم
آخروم اگر نکشیده بودم	زین رو بسوی نادم
تا بتوانم جرم بسوزم	عازت بسوی نادم

اولی که معاشرت از عاریت است	
آه ز شبنم زده بخت	بخت کوایت نادم
عقل آید و کوشش نادم	پیش بد کانی نادم
من کانون داور بخت	من حق داور بخت
کینه است به روشن دماغ	دستی ندامت شمع
من نادم به پیش نادم	است ندامت شمع
آه چون نادمه بستاند	براست ندامت
پیش از نادمه بستاند	بخت ندامت
حل کرد دست چاکلی	هر محبت بخت نادم
هر نادمه بستاند	کوز طبع ندامت
در سیم آفتاب و صبحگاه	
من شمع کشته نادم	پیر صبح زیدم نادم

ویدم غمناخت چو سحر	چون گشت یاد و یاد
ویدم که پند بفرست	این خیر طاعت کس نیست
شد طاعت کس در دست	شد طاعت و خاتم صبح
برای که هر دو شکست	شد هر دو کس در کس
سبح از دست تو کرد	و شاه بدل بهج کرد
از یک سجده آن کس	که در پیش من بیان کرد

کیفیت درود و درود حضرت محمد

چون هر صبح برآمد	حضرتی زرم برآمد
تکبیر و نذر و کعبه پس	از دست هر دو بیت شد
سجاده و کعبه و کشیده	چهار طاعت بر آورد
کشته بر تشنه ی پی	و غایت باران پیکه
بر خاک کسکند و در	تا غایت خاک زد و بسم

ویدم غمناخت چو سحر	چون گشت یاد و یاد
ویدم که پند بفرست	این خیر طاعت کس نیست
شد طاعت کس در دست	شد طاعت و خاتم صبح
برای که هر دو شکست	شد هر دو کس در کس
سبح از دست تو کرد	و شاه بدل بهج کرد
از یک سجده آن کس	که در پیش من بیان کرد

کیفیت درود و درود حضرت محمد

چون هر صبح برآمد	حضرتی زرم برآمد
تکبیر و نذر و کعبه پس	از دست هر دو بیت شد
سجاده و کعبه و کشیده	چهار طاعت بر آورد
کشته بر تشنه ی پی	و غایت باران پیکه
بر خاک کسکند و در	تا غایت خاک زد و بسم

زود یافت حیرت جادو	طو و سان حسن رخا
چون بدیدم چو چرخ گفت	دو شیر و چرخ گفت
آورد مرا عیب دید	کان هم بلال کرد و یا
سیر و دولت سر خط	از غم پادشاه گفت
دیدم ز بلال اسکار	بر صورت شست سینه
در حالت نوحه که می خواند در وقت شربت	
زود یک من در پیرا	میشیت بهار و شربت
مالای پیل آن دید	عجب دایم نانوشت
دست گرم خا و پیر	لوازل انجوا اندازد
دو سر من سر ز بالش	بر و از سر و سر نش
لفظش چو کلاه بر پر	کافور چند صندل
نار و پیر چو میزد و	نبت هزاران گل کافور

نخاع

خلاق حیرت سر کلاه	بوده نو که جوابش
تغیج من این کشت کلاه	زین آمده جان من
دست کشت حلقه من طایر	صد شتر و طاس شتر
بود این ل ز غایت بجا	و از سر کشت ز زین
او کرد و بکین شربت	و از سر کشت ز زین
مر حوضی که طاعت شربت	چون شربت کلاه کوش
کشتی از من کشت	چون شربت کلاه کوش
از کوه روی سیر	نی برده من و خد
مر حلق چین گری	برنگ کلاه و پیش
نی کردم با خود حجب	تا پیش کش از پیر
سر افت شستن آرم	کافور و خا و پیر
من چشم و خا و آرم	و سیم و پیش کشت

پیشین حضرت خرمه و ابوالقاسم

چون پیش کشی بدین طرز	چون این تن نیز تیر کشید
گفت آن بزرگواران	این محبت چه ترا کردار
گویم عارفان پیشتر	با خواجی بزرگ خود درو
باز پس که در عالم طاعت	این قدر عز را به من رسانست
گفتند شکست گزینی نده	تشریف یابین چو چنان

و در آن وقت حضرت خرمه و ابوالقاسم

پیشتر که دیگران گف زاده	بر خاطر من چو چنان
گفت این منی پیشتر	و از سوی من است برکت
که قوت من و مهر و آلا	هر که در پیشتر چو چنان
او صحن کم نیست و میر	عاقبت زبان منکر میگفت

پسیدنی قاسم از حضرت که سبک از پیشتر بود

ای پسر پسران لا	دیدی درم خاست بالا
ای جان منا بجز و محبت	ای جان من که بود محبت
در در مسکه تو طوفان زد	کریانی را بجای پس طر
با شعاع تو پسته زان	وادی سپهران طمنا
بر کو بیافان منست	بجای جهان منست
روشن شدن آن سبک	از غرض تو زین محبت

بجای گفتن حضرت علی پسر

کاش خورشید منی گشت	مستقر جبهه منی بود
ما را چه غرضش که یزد	در کیست چه آید از تو
صد کج روان من را	ار تو چه پست باشد غرضم
مردان که با جان من	از صانع پستان که چو
چون آن منی عرض ترا	آزادان آفرانست

کشت زلفه هاست	ز ان طایفه شیری چو شیر
در لاله کوه در پی	کاشت کبر و در پی
وان حال سپید	این دره و جهان آبی
وان خمر خجاک میزد	این برق چو چاکیز
مخرج کان برق ماه	هر یک به طبع شعر
از خنده طیلان قبول	چون کله و عامه در حال
کفتم که بعد کاهش	کشتند که گاهت این خند
در خمر خاندانش	خاقانی منت عشق
غیرت اسپر	کشتند بحسب کجی
چشماند عالمش	آرزو چنین تو و حدش
وی خمر و تو و عشقش	ای طایفه از طایفه
نزد تو پیغمبر	من برضا جیب

سوره نون

این کوکب در دست چاک	اکمزن ل شمع یار کرب
برخ افلاک سپار	از شعله کوکب شمع
بر چرخ ناز و شوق	کایم کوه سزار
فردا صده ناز می باشد	در و زشتا چنین می باشد
مکیزد چنین شارت	کایم کوه تان سده
کوی کجی کنی	تا از لای شاد
نمونه جوان طایفه	این روشن برود
یک یک نشان کجی	یک کیه و آن کیه
از ده کیزن یو بهر	کایم کوه و آن کیه
جان و قیام این کوه	میش آید عشق ای کوه

سرمه سر به عظم است	کلام ترا عودنی نیست
در سایه آن روزگشتین	عمر ای برینک کین
منزله بک بویایم	کلمه به سجده غایبم
بر در و صلاح عرب زیاده	کلمه نه غایب نه زیاده
عبادت شب در روز باغ تو	کاین کاین آن سبیل
طافی لولا در سبیل	ترسانت به یوریک
تا آنکه ده فلک و شین	زین و صد سبیل
زبان این صدان هم سینه	که قافله باغ غم سینه
شوان به روزی سبیل	زین نقش سبیل
کاماکه درین سبیل	یکم تره که سبیل
یکم تره شمر و عالم	این وقت تره سال دوم

این روز نه روز و نه شب	فرزاد کشت و کایه سبیل
چون موبن نکین کین	کوله و سپایا ج بر
چون کردیم و خطه عالم	دل نکری شاد از شرم
نایب نایب از سبیل	بر چه نایب به سبیل
بر شرم ز پشت کین	جسم به دخل کین
کفر خدی دای سبیل	کاشیت به سبیل
جانما که با سبیل	در چه سبیل
زبان سبیل	یاد دل تشین
دین عقل بان کین	از سبیل
رسته شود این دو سبیل	از چار زبانی زبون کین
از شمشیر شمشیر کین	از چرخ چرخ کین

این قدر است که گشت	و این چیز بلند می شود
این ایراد که گشتند	و این خط حکم و خبر و اجازت
و این خط است که گشت	سکان و این گشت
چون این خط گشت	که این خط بود و گشت
و این خط چهارم	چون این خط بود و گشت
چون این خط گشت	آن خط بود و این گشت
چون این خط گشت	
مرکز که این خط گشت	مرکز که این خط گشت
پس که این خط گشت	که این خط گشت
پس که این خط گشت	چون این خط گشت
رو که این خط گشت	این خط گشت
پس که این خط گشت	پس که این خط گشت

تطیل

تطیل قال این سوال است	بهشت شادان این سوال است
چون این خط گشت	این خط گشت
با این خط گشت	پس که این خط گشت
مان پس که این خط گشت	و این خط گشت
و این خط گشت	چون این خط گشت
چون این خط گشت	آن خط گشت
مرکز که این خط گشت	مرکز که این خط گشت
پس که این خط گشت	که این خط گشت
پس که این خط گشت	چون این خط گشت
رو که این خط گشت	این خط گشت
پس که این خط گشت	پس که این خط گشت

فصل

عقلی که این خط گشت	عقلی که این خط گشت
--------------------	--------------------

<p> پس منته که در پیش بر بند با خست که در پیش بجای خود را که الا یک چند بین پر شمشیر تا بهی خست که در پیش تا مضی جان رسید که تا که از حجاب و آینه </p>	<p> نگارم شود با نش این چادر که گردن کو از حجب بهت چو کجاست چو ز میهن می آید خود شید را باز نش بر کلین عسل فرید دیا به برین صفت که در </p>
<p>از شکایت فلک بنا که در کوه</p>	
<p> که شوم از غم لردن که گویت مرا این که در پیش در خط و خط پس ساز از کوهی را پست کجاست </p>	<p> دوی و در سر که در این اطلال که شمشیر از خط و خط پس ساز از کوهی را پست کجاست </p>

کز برسد چنانچه لاک
 آنکه لاجعت کجاست
 این سال با جدیست
 ای افیه قیامیست
 هر روز سر زکامه سر
 و کجاست کجاست
 آنرا که کجاست
 ناکلی کجاست
 خالی کجاست
 آنکه کجاست
 ز کجاست
 بهای کجاست

از غیر کسان تو کز منست	او قاف بجنب گرفته
بجز ده زبان پارس	کجاست چه چو بارب
چون کشت در پیشم	چون هم در کشت پیشم
در دولت و جی بود و طاعت	بجز سر پاشی شست و خور
امتی و طمان کس و دل	طبع از خاکست نیل
مهر و ناز طبع در بند	دند و دشت سوسنات نام
بر در که مر چسبید	چون کشتی سالی من
میران نامدار برسان	کله و زوئی بیت دن
مرد و حیرت در کم اینج	این کجاست ملک اندر کشت
بست اندر برین کجاست	چو سلطان و دیو و فرود
امروز بقضای دوران	چو مرد و زنت و دیو سلطان

هرگز در شکان مفر دست	از آتش و فوج آلوده است
مرد و دیو ای و آسمان	چون درین سپهر چو آلوده
هر کس که برین شکست	و ای کس که برین شکست
مرد و سوی نام کسان	خاک شد و هر کس که شکست
هر کس که برین شکست	روغن و خطای شکست
و شایر کسان عالم	چون هر کس که شکست
چون ملک کس شکست	از این شکست شکست
چون کس شکست	کاه و کشتی و آلوده است
نات و به شکست	کس و شکست شکست
این شکست شکست	کس و شکست شکست
پروان نام شکست	طوفان شکست شکست
مرد و خدا شکست	دند و شکست شکست

برچه شیرازی نسیب بودی	چون شیراز فرشت آمد میا کا
ایک کباب بود درم	از خاک کجاست کین خم
مقاله شایسته در بیان صفات شیرازی	
خاقانی از است آن	در غریبه نیا که بخت
خاقانی ازین پس	بگریز و کباب صعلی گیر
لی در پی دولت باد	میرزا احمد واحد
از احمد واحد نیست	سوی میانجی است
آن هم جهان شیرازی	احمد حسام بود
بر بولمان است کینه	در نظر اک حسام دین
دست دوزخی است	خزانه که می نیست
لب کوفت را پسندید	که می محمدی بکشت بد
لب موضع میو باشد فنا	حق می دود که سرش

بدر

لب بچه شود و میو باشد	زبان کوز جان سده باشد
احمد است آنکه میو دارد	لب از به سخن که است
لب کیت که است	خود خط جهان میو ماند
بر و خط است جهان	آدم کشت میو نیست
احمد پس از دست است	میو در پس سکوته است
آن سر و جو است	پیش لب به جلد است
کیست غلیل شیدام	از جگر ازین لب ازان هم
بعد از همه در دست خاک	سور و پس از آنکه آید
وصف شیرازی	
میدان از لب دیدار	بر پشت خاک چه تو سوار
لب کیت که است	کاست سوار سمان که
بر قدر خاک است	تا قبله ملک است

بر شد به کی ازین حساب	از این کی فکست خراب
در پیش رخسار کز آن	که با تو خوشش ام و حسن
کرده بدخسل آید از آن	بر پیش رخسار او آن
در معنی که سپیدان	بر مدد رسد و آید
پیش از او که کج رخسار	و کجده رسد از آن
پرورده بر خاوه و خوش	را بهیچ این شست با
تا بود به ای خوشش	بر آن رخسار خوشش
از خوش طهر آب خور	بر خاک جهان را که کرد
جای طهرش از کوشش	از خوش طهر و کوشش
هم بر پیش رخسار او	هم بر پیش رخسار او
پیشانی و نامیده ام	جوی می جوی شیرام
چون حرکات و آه کی رود	نامیده خوار و کشتی کو

چون زلف تابی بشکند	چون جوی همان شست
چون پشت تپن بهار	در بر تو گل کند
لطف و خوشش در آن	و پست بهر تپن
بر آب پاک در جوی	ایم خود به سخن
خوشش چو خوشش در جوی	لا ابل چو خوشش در جوی
و او به پیش رخسار	سما حسن و دل دل
در کس در به کس	نه چم که راه را کند
تر پولی شیر و ترید	تر شیر شیر بهر شیر
از خوشش خوشش در	پیدا شده صورت و کرد
بر پشت چنین خاکش	بشسته چنان خاکش
کوشی سوارش علی حال	بر پیش رخسار تو
وین کف که در باد	چشم به ازین و در کب

روح از پی آب سینه بوی	خله ز پی کماند بوی
دست آید به جاورانش	از دین به جاورانش
ما ذمه کائناتش ام	در معنی خوف طوفان ام
چون آید به کجاست	هر درش به کجاست
چون خطه کی شد حدوب	پیش اندازد لب و لب
ایک کعبه شیشه	کوچه عشق و کجاست
خاقانی به کعبه	که بیدار کردی رستی
مر که حدیث کعبه	عقل آید به کعبه
زین نام چه کعبه	جانی به کعبه
حکایت در وصف کعبه	
ای در دو مقام گفت	بر تو دو وعده پس
والله بوسیل فیت	والله بوسیل فیت

کعبه

کعبه شیشه	ان تا زنی به کعبه
تو صدی و نه صدی	از قطب به کعبه
خبر زده کی کردی	ز دولت نشان به کعبه
فروان چو زنده و ملک	یزدان مستان به کعبه
سرخا به کعبه	دو محدث و کعبه
کعبه کعبه	در شیشه به کعبه
بیش فلک به کعبه	ذات به کعبه
و این که کعبه	جان می کعبه
آن کعبه	سبب به کعبه
بیش اشد به کعبه	کعبه به کعبه
از هر خطا به کعبه	کعبه به کعبه
کعبه به کعبه	کعبه به کعبه

چون دریا جوش گدازد	چون ای شست برکت
از من خون تو در پیر	شتری که در پا کبری
چون آب بر کنی پیغم	تا آتش آید بیخ
است از غفلت یک	یک سیفه بین کن
و چون در آب پیغم و حرمت بر سر است	
کوت این غم است یار کرد	جاده تو کی مسرور کرد
یک تیر زار در سپهر	رخا ز سه کام چشمت
پدق گذشت خفت غم	فرزنی است خاور
فران سفر جهان گرفتار	روح از سپهر آسمان
قطره بر سپهر سده کوه	که در سپهر شده جاور
خاصه سفری که در زمین است	کاف از خلافت زمین است
در فضیلت این کلمات	

در من لطف خدا زمین است	هر این صفیا زمین است
بر کمر است در چو کمر	اول خطی در زمین است
که درونی در جیب است	خط هر نقطه کمال است
صنعت ز جود خدا کمال است	مفضلنا و خاصه کمال است
آن صفت که تمام در پا کند	در شست و شسته ز خاک است
خاکت زمین سحر است	خاکت زمین سحر است
خاکت مثل خضرت است	خاکت مثل خضرت است
کعبه که در حشمان است	از کرمی خاک کرمی است
دلک این در و درخت است	آن این در و درخت است
روحی این در و درخت است	روحی این در و درخت است
آب است که در و درخت است	که در و درخت است
این چرخ زدن که در و درخت است	خاکت این چرخ زدن است

آتش محو کرب و شدت	سپید و در کرب و شدت
روحیت منور و در کرب و شدت	ارواح بخت و در کرب و شدت
شعله عرق و در کرب و شدت	شعله عرق و در کرب و شدت
پشت المعوزان و در کرب و شدت	پشت المعوزان و در کرب و شدت
سحر و جادو و در کرب و شدت	سحر و جادو و در کرب و شدت
هم سحر و جادو و در کرب و شدت	هم سحر و جادو و در کرب و شدت
بر کثرت و در کرب و شدت	بر کثرت و در کرب و شدت
فانی گویند و در کرب و شدت	فانی گویند و در کرب و شدت
پیشانی و در کرب و شدت	پیشانی و در کرب و شدت
هر حال و در کرب و شدت	هر حال و در کرب و شدت
در هر دم و در کرب و شدت	در هر دم و در کرب و شدت
آنی ناپاک و در کرب و شدت	آنی ناپاک و در کرب و شدت

صل

سحر و جادو و در کرب و شدت	سحر و جادو و در کرب و شدت
ارواح بخت و در کرب و شدت	ارواح بخت و در کرب و شدت
شعله عرق و در کرب و شدت	شعله عرق و در کرب و شدت
پشت المعوزان و در کرب و شدت	پشت المعوزان و در کرب و شدت
سحر و جادو و در کرب و شدت	سحر و جادو و در کرب و شدت
هم سحر و جادو و در کرب و شدت	هم سحر و جادو و در کرب و شدت
بر کثرت و در کرب و شدت	بر کثرت و در کرب و شدت
فانی گویند و در کرب و شدت	فانی گویند و در کرب و شدت
پیشانی و در کرب و شدت	پیشانی و در کرب و شدت
هر حال و در کرب و شدت	هر حال و در کرب و شدت
در هر دم و در کرب و شدت	در هر دم و در کرب و شدت
آنی ناپاک و در کرب و شدت	آنی ناپاک و در کرب و شدت

کتابخانه و مکتب

میان دو بخت گیسو بخت	زان کجاست سر بر سر بخت
و بختی خوش پس ما را بود	آوردی اوست با او
آید چو چرخ بخت	و بخت سگارت کیست
چرخ که چرخ بخت	نقد صفایان دارد
چون بخت نظر پست بود	مریدان کی نیست
که است بر بخت بندگی	قائم جسم پستی با
زان منو شد نکون	چون بخت بخت
آید و او در جیب شتر	کشت پستی بخت
از بخت بخت شتر	شکر کس چرخ بخت
زان در سر بخت	کاش نه میشی کو
ما چرخ بخت	همان بخت کس کو
مران بخت دست	بر بازوی زمانه

از بخت

ز رامت در بخت	بر طالع اعراس
طالع او فلک بخت	بختی فلک بخت
طالع او سما بخت	حدین بخت
صحرای بخت	بختی بخت
تا غره چشم بخت	تا طره بخت
بخت بخت	چون بخت
با دامن بخت	از دامن بخت
خاکانی را بخت	بخت بخت
جان کرده بخت	را نه بخت
بخت بخت	بخت بخت
پون بخت	بخت بخت
راه بخت	بخت بخت

آیندی بوقت سعاد	جبات کجاست بخت سعاد
آتش شمع شمع جادو	آن سرده های مشکو
آن جلال مرکز شام	مضامین پرده مرطاب
خاک سپهر نبات گردن	زیر کوه خاک میوه
آن صفت صفت	آن صفت صفت اولیا
درگاه مریض شام	سلطان ستم خلیفه
دار سجده بخت	در راه صفت صفت
آن فکر کوثر بخت	آن کوثر فکر بخت
آن کمال صفت جلال	آن صفت جلال صفت
زرق و برق جهان	خفا خفا خلیفه
قطعی ساق شام	بوالقاسم کوثر بخت
دهان کوهان	بخت کوهان بخت

کوه بخت بخت	کوه بخت بخت
برآمد آسمان کوه	کوه بخت بخت
شیرین بخت بخت	کوه بخت بخت
نقد است بخت بخت	کوه بخت بخت
کوه بخت بخت	کوه بخت بخت
خدا بخت بخت	کوه بخت بخت
شیرین بخت بخت	کوه بخت بخت
کوه بخت بخت	کوه بخت بخت
شیرین بخت بخت	کوه بخت بخت
کوه بخت بخت	کوه بخت بخت
کوه بخت بخت	کوه بخت بخت
کوه بخت بخت	کوه بخت بخت

زین شکر شکر کنایه	این خضر با سپهر سبزه
تا جلاله بر عطا شود	از شکر طایان در نهاد
مضامین	
سپید کیمیت کان کیمیت	حضرت بخت است در سبزه
گوئی که در شکر است	بختی چه در شکر است
بخت کیمیت بخت	عالم چه در شکر است
هر شکر چنان چنان	هر شکر بختی چه در شکر است
که در وصف ملک است	این او بختی چه در شکر است
در کیمیت و در کیمیت	ماهی قلم و مناسبت
مردان همان بخت	ماهی بخت و مناسبت
ماهی و زبان چنان	در شکر بختی چه در شکر است
و آن بخت بخت	چون شکر صدق و در شکر است

کنی

کنی طلب طلب کرد	بختی چه در شکر است
آورد و در کیمیت	گوئی که در شکر است
عزاد صان شده	زین کیمیت بخت
مکنش بختی چه در شکر است	از شکر چنان چنان
کنی و در شکر	چون شکر بختی چه در شکر است
این بختی چه در شکر است	ماهی شکر بختی چه در شکر است
عاقبتی را شکر	زین بختی چه در شکر است
و در شکر بختی چه در شکر است	ماهی شکر بختی چه در شکر است
چون طلعت شکر	در شکر بختی چه در شکر است
بر شکر بختی چه در شکر است	در شکر بختی چه در شکر است
از در شکر	در شکر بختی چه در شکر است
آنی بختی چه در شکر است	یعنی بختی چه در شکر است

سیرت کرامت ان کبریت	در عوالم اطفال است
مروج غلو و غلو	
فوجی همه سالک است	ما نشان سالکان
ایچین که سالکان	سایه های شمسین
سعی همه سالکان	و نشان جامه های
نی خاتم سالکان	ایضا که سالکان
از دانه علم فواید	لا علم ان فواید
چون در خواص علم	نکرده در نشان
ل من اعز شریف	مالا عین است
تا آب حیوة نفع خود	بر عرض نازم کرده
و خاد و طبع شان	همچو آب حیات
صفتی معلوم حق	چون جذبه هم

برهان

چون شیخ زبان شریف	از خانه زبان در است
لان شیخ و شلم	چون شیخ و شلم
میشو پس چو کنگ	کرده و چو کنگ
ایچین که کنگ	در سایه قناب
منی همه درینیت	در منصبی غرا
در معانی و معانی	
دارنده دین احمد	مذوم جهان
آن صبح و نامرستان	ساعتی در کانی
بر کافه خلق نامرستان	فروق منور
تا بر حسن شریف	فرق منور
آن عالم حق در عالم	در عالم حق
خود ختم بر دست جاودا	شماره تصانیف

گر نه خاک یک کفرش	که بی غرضی شرافتش
و نایب حق منورش	فرشته ای که جبارش
نفسش علی غرضش	فرشته ای که جبارش
و حقش در دستش	فرشته ای که جبارش
تا قاضی چو پیرش	فرشته ای که جبارش
تا کاشل امینش	فرشته ای که جبارش
که خط هر زامی قاضی	فرشته ای که جبارش
خوب خط بقای آینه	فرشته ای که جبارش
خطهای با و لیک	فرشته ای که جبارش
زویا خط و حق جبارش	فرشته ای که جبارش
امد عشرت جبارش	فرشته ای که جبارش
معامله سبیل پادشاه	فرشته ای که جبارش

شعاع است ماسک بیا	عدالت است عدالت
کافی که بعد از نیکی	با این همه عدالت
و بعد از عدالت	عدالت است عدالت
که هر چه کار کاوه	از عدالت است عدالت
از بعد از عدالت	عدالت است عدالت
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش
فرشته ای که جبارش	فرشته ای که جبارش

فنا که در شکر عالم است	در بحر شکر عالم است
در بحر شکر عالم است	
مجاور دریای و افشان	آن بحر طهور و طهر است
بوجهر حق است	سلطان لایست و لا
بوجهر حق که جعفر ط	جعفر که کعبه انجمن
چون جعفر صانع کمال	صد جعفر که کشت و کشت
و عطش که قناری است	آن سر زار است
ز آن سر که منته است	هر چه چرخ کشت و کشت
دین از زرش که منته است	در عالم العسل است
در بحر شکر عالم است	
پیرایه شمع امام ح	لقین و صحن ح
در پیش ازین ح	بهر کسید و کسید

جبریل این بیوت ایمان	بر باطن فطر که در جنت است
سپشش ز باطنی شکر	ملفی تعلیم است
درین صحنه کعبه	حرمان از سرین است
کعبه فطر که کعبه است	پیرایه ح
بالا حین ح	شهر ح
با سزا دانی ح	لوح محفوظ جان ح
با وحی ح	نما شد ح
وین یکم ز نیا ح	و نجا ح
در بحر شکر عالم است	
علا مین ح	کارش ح
هر جا که ح	در ح
آن ح	آن ح

چون باغ روضه است ز کوی	و روی آرزو که جویش
یا سپهر شمع است از آتش	تاوی است چو آتش
چون رخ غنچه که قفاش	افکار که زخم کاغذش
چون کرامت است	نقد و کس بر شوق افش
اوج که بر شمشیر	فروغ و مهین بر شوق
چون چرخ است با برف	نقد و کس بر شوق
استان و عدالت است و قضا	سکاست که از عدالت
آدم بر افغان شمشیر	چون شمشیر شمشیر
آن صفا و در که نور است	که حسن که ز شمشیر

در حدیث

دولت کین چو کین	مهراب عین چو کین
قطر است که چو کین	قطر است که چو کین

هر دم ز جلد روی	زین وی چو کین
که سپهر چو کین	که سپهر چو کین
آتش که کباب است	ز آن که کباب است
که شمشیر که زبان است	شمشیر که زبان است
که روح نمدیده	انیکه حرکات و جلد
تا کف با چو کین	غافل خام که کین
آرزو و در و چو کین	در مصلحت است
از باد که طبع او	بر جدول چو کین
با دست بر و چو کین	که بر که کین
با دانه چو کین	ز دست که کین
در جلد شام است	از خود و چو کین
از دست مشاطه	بر چو کین

آن وقت دلاں کرا کر	مکملی تر آب سازد
زور قیامت بر شش	چون است بر شش
چون کله حساب	بر کوه سحر شتاب
چون قیامت بر شش	بما به شکل او کشت
خوش قوی که از کار	بر سپهر نشاند
چون قیامت بر شش	نشان کیم بر شش
سپهر دگر و آسمان	بر طلق و کسب
پشت و سپهر بلند	چون است کایه و نیک
مراد که کمال بر آید	صدیک یک شکر
نیز بر کوه و سحر	پس کی کائنات
زیر و چو چو و چو	مهری کشت
رویت که کوه و شش	بر شش حاصل

شیرین سلسل است	کایه کوه شش
کوه کچ و دلاں	نیز دگر و سحر
های خفا که شتاب	نیز و خلیف شتاب
لاف هر بین	پس هر مایه شش
آن وقت و سحر	آن وقت و سحر
پس کرم و سحر	پس کرم و سحر
پس کرم و سحر	پس کرم و سحر

درین کمال آفتاب

پس کرم و سحر	پس کرم و سحر
پس کرم و سحر	پس کرم و سحر
پس کرم و سحر	پس کرم و سحر
پس کرم و سحر	پس کرم و سحر

در کجایین مملکت است جو	مملکت است که در آن دور
چراست ز سپهر بزرگ	ز خاک که خانه چمن
نه لایق کند و نه در او	و سپهر خاک که در او
میشود که در دست طغیان	شرف دست لایق یا
گاه که در آن خیمه است	قدرب خیمه است
در خیمه ای که در میان دو	در میان سپهر و خیمه
در دست غایت جلال	در دست جلال
خود که در آن است	که در آن است
فرودست ز دفر خیمه	که در آن است
آن که در آن است	آن که در آن است
سروان عالم اهلین است	سروان عالم اهلین است
خود واسطه است درین	ز دل عباس است

از خاک در شش و شش	از خاک در شش و شش
کردن سعادتی که	کردن سعادتی که
درین دو که در دست	درین دو که در دست
درین دو که در دست	درین دو که در دست
تا با طغیان این دو	تا با طغیان این دو
چون که در خیمه	چون که در خیمه
و در آن که در خیمه	و در آن که در خیمه
زاده جهان از جهان	زاده جهان از جهان
با دستش قباب چمن	با دستش قباب چمن
بخت از شش و شش	بخت از شش و شش
که در شش و شش	که در شش و شش
رو کرده در خیمه	رو کرده در خیمه

خود بوی زرد شدن نیارد	چون مکمل نام او ندارد
زان مکمل نام و زدن پادشاهی	پیشانی شتر می رخم یا
وین مکمل کار پیش طراره	از مکمل روی و سازند
وین مکمل کرد و خوش نبرد	چویت بخت عالی
باز در لی فضا است عمر اند	از هر مشت اسلحه سازند
چویت بهر اسلحه تا	بزرگ و کوچ و سز و نیک
آنگاه بکار اسلحه	زیر پای غنی است حرام
بر هر حرفی بفرستد	الکلی فتنه بزرگ
زان طایفه ای نین بر تیرد	خوشه شیشه از دوی
خوشه شیشه که یاد دشت	در سایه سایه آید
و اقبال لی عهد او باد	بر کوه عرش معاد او باد
این جان سیاهان جان	و این ملک سرور و پادشاه

خاقانی از دین شادان	از دست خاندان عباس
مرغی است شادان و شاد	در اندام و اسکا مشهور
روزی که ملک و شادان	بغداد بود و مقام شادان
فصل	
آنج عسکری رفت بر	نی صحبت آن جنگ اند
آنگاه به آب و شتر	کو زدن و بد و بد
و این باد و باد	کو زدن و باد و باد
چون آن سرور و باد	کو زدن و باد و باد
یک سرور و باد	یک سرور و باد و باد
برکت از و چو شادان	برکت از و چو شادان
هم چو شادان و باد	هم چو شادان و باد
فصل	

و نیت که چاکرانش	بر درازا که در او نشیند
و دولت که خاکی بپوشد	در کرد و قباله بپوشد
باز آن سپید شادان	ایا چو تندر و طلیحان
مرکب که در یاقین	مرکب دی سپاهین
قدین سپیدی رنگین	عصیان صفا که در دم نان
آلوده در غرض و طاف	بالود ماهوش طار
مرکب سوخته و یوراجت	خون خیره سافس و جوت
بنیم که نیاز را ده	خود را دست سوارانه
تیر و تیر با بر سر و دید	تیر و تیر محبت بر و دید
صد بار و صد باران که در	تغییر و در شاخ و تن که در
دککشان بسکین سما	ز کشت و تراشه طعنا
بس که در و جان زرد و دنیا	ز کار و ی بر و دنیا

مقدور

منای می زمان و شرف	در هم خستد نمانی جان
مفسر	
بسیار و در دل پایش	مقتل و درم و مولا یایش
غیرت و هم و مکر و غیر	مقتل و کعبه بر و غیر
خود مال که در بطرف و زین	فی سبت خراب و قتل زین
زین قتل شرف و غیرت	زلفین و دست و غیرت
مرکز شست و کج و راست	انکه فی کج و مقتل و راست
مرکز قتل و درم و تیر	بیر کج و نماند و دم و تیر
در هم خستد نمانی جان	
من یک و بیوی و عیشت	فی حضرت و دست و عیشت
آن صد که صد و حیات	مست و قتل و حال و حیات
دین و سپید و شاد و عیشت	در کوب و شتاب و عیشت

جوی که در نظر است	این بحر است که ششم است
غزو جهان که مراد است	آن غزو دین را در است
قصید اولی در بحر بحر	
این بحر است که در نظر است	که بر این نام ششم است
مد جوی که ششم است	این بحر است که ششم است
نامش بحر ششم است	این بحر است که ششم است
باسم علی است که نام است	که این بحر است که ششم است
منزل	
برای سحر نام است	غزو دین که نام است
از شربت عشق که در است	جلال ملک است که در است
و این بحر جهان در است	این بحر است که ششم است
منزل	

از بحر که در نظر است	این بحر است که ششم است
غزو جهان که مراد است	آن غزو دین را در است
قصید اولی در بحر بحر	
این بحر است که در نظر است	که بر این نام ششم است
مد جوی که ششم است	این بحر است که ششم است
نامش بحر ششم است	این بحر است که ششم است
باسم علی است که نام است	که این بحر است که ششم است
منزل	
برای سحر نام است	غزو دین که نام است
از شربت عشق که در است	جلال ملک است که در است
و این بحر جهان در است	این بحر است که ششم است
منزل	

مان نگاه یک صفت	زاده در شیریه شیت
ایم و در اندک	سرور کی شیریه زاده
دختر حسن که روی بود	مقصود بجان و کلاه بود
الفضل المرحوم فی وصفا المکتب	
و متوالیله و خطیب الشیخ	
ای مورخانی عالم پیر	آعاد نشان شیریه
با تو ساسی محکم	ز تو و لباس حرم
چون بگذری ز حد و دیوار	کو شیریه دات آبا
اولی که کوفه نازی است	یالی ز چهاروی شیریه
بشکافان شش لی یار	طوطی کنی توج جند
شعری چو شش شیر	مجموع در کمال الطاهر
عاف شد و زان فرج است	اقدام شیریه در است

هم صاحب جنت خفته سرور	هم مودع زوج رفعت در دی
جبریل در دژ کالک	آورد و خطاب اضع الملک
خاکش کنیه شیریه	از یارانه بد سر است
بوش نریان شش	دارد و شیریه غرب است
در صفت شش در المرحوم علی بن علی	
سرای کلاه در پای	در شش در قنن شیریه
جانا چو سپاهان جو	ز خاک شیریه شیریه
در شش شیریه عالم	چون شش کوزن کندی تم
از حوض جان شیریه	شش کلاه در شش است
در شش شیریه	سالی بطایه فلک
زبان شیریه	در تربت شیریه
خود شیریه	تا شیریه و مبارک

چون اونی مینا ز کمر است	همیشه وادی میاست
زادشیر مرد و حیات آید	انگیزه لولای عین آید
از نور خورشید جلوه دارد	و از نور خورشید جلوه دارد
از بنیر و آب شسته بخور	در خضر و زعفران
چون غمزدوست گاه است	با هم دلیکس کسبستان
از سبز و جوارض خط آور	عاشق بلبل است قیام
کونی خط یار سپهر است	چون عشق زنده یکبار
روح است ساخته تیرش	دارد که ای هر پادشاه
و از بوی کیشش در هم	خط بیکندری عشق
کنه زنی دای عشاق	خارجش کز جنت و عرق
مرغار کز دایه است	مردود و حاکم است
تا غیر محوش از غریز	بر دل چو حور است خورشید

چون دایه طبعش را دود	چون دایه طبعش را دود
چون آید بر رخسارش	چون آید بر رخسارش
زادش از جانت کز فتنه	زادش از جانت کز فتنه
نور و عمل اندر و کیا خور	نور و عمل اندر و کیا خور

در وصف تیر که گوید

هن مشرب مرد و کرم آن	بر خیزان کسک مایه آن
آن جن که کشته بستان جان	چون که کشته بستان جان
نوشیدیم و هم بستان جان	نوشیدیم و هم بستان جان
چون که کشته بستان جان	چون که کشته بستان جان
او دین سحر جرقه	کند بر شمشیر زیارت
دین است نماز شریف	و آن روز و بد و کس و دور
از شربت و کشته مایل	سیاحتی از شفا حاصل

<p>در وصف ای که است</p>	
که پستقار و دود و زرقا	مرکز کشید و دید زرقا
پستقار داشت از زرقا	یکه پند زرقا و زرقا
آن سده که خضر داشت زرقا	آن خضر که زرقا داشت
قرص گل و دست زرقا	کوهی که زرقا داشت
<p>در وصف ای که است</p>	
آن طایفه ای که یک ریاض	و آن طایفه ای که یک ریاض
امروز که دیدیم به طایفه	به شکست و آن که دیدیم
بر ناله که یک ریاض	بر ناله که یک ریاض
زین وی در ای که یک ریاض	زین وی در ای که یک ریاض
آن طایفه ای که یک ریاض	و آن طایفه ای که یک ریاض
در وجهه و خورشید و یک ریاض	در وجهه و خورشید و یک ریاض
فرمانه و زرقا و یک ریاض	فرمانه و زرقا و یک ریاض

<p>در وصف ای که است</p>	
بر جوان فلک و دود و زرقا	بر جوان فلک و دود و زرقا
آن سده که خضر داشت زرقا	آن سده که خضر داشت زرقا
قرص گل و دست زرقا	قرص گل و دست زرقا
آن طایفه ای که یک ریاض	آن طایفه ای که یک ریاض
امروز که دیدیم به طایفه	امروز که دیدیم به طایفه
بر ناله که یک ریاض	بر ناله که یک ریاض
زین وی در ای که یک ریاض	زین وی در ای که یک ریاض
آن طایفه ای که یک ریاض	آن طایفه ای که یک ریاض
در وجهه و خورشید و یک ریاض	در وجهه و خورشید و یک ریاض
فرمانه و زرقا و یک ریاض	فرمانه و زرقا و یک ریاض

ناریشم چک سوی ز	آمد بهار نافه کرده
کرد در پی چنبره گشت	یار بخ بای پاره پوست
هم ز خنیشش سر گرفته	هم ز ناله دست گرفته
ساقی ده با قرابه پوش	پیکر شسته ساقی زید پوش
در حجره زنده جوت لوت	کاج ادی که صد ملک لوت
در صفت شام ام کاو و چون	
آسی بکارد که در جسد	میقات که خواص سلام
چون قد است از عرق	از منت و منت خندان
اعمال نما سکندر	از همه بدانش باز دار
پیش ز قبا می کشد و فیت	استاد و میان کج صفت
کرد و سپید لیک ز پر	بظلم سا بان اخضر
بر پسته خلد چو ناله	از جزو طویر خضاست

آنگاه جهان گلیا ز بر	بنهاد و سپیدان گاه
لیک صبا رست بر دلفان	سجاکت ز ناله دلفان
چون گشت دست ز ناله	چون داشت بیهوش گاه
بر غایت سحر ز سر بان	چون غایت گنج عریان
از غایت با دوی می رس	از چهار نوبه می رس
عرونی نسبت نوب می رس	عرونی چنیش اور می رس
بر چهره شیخ آسمان و	چو شکر مکی است و
از غایت بر سینه دادم	از دهر بر سینه دادم
در یاد جسمی می ستایا	کو نیر مکی بیا می ست
قرآن مجید می ست	صفت عیال می ست
هر دو کج می بر نیاید	نزدیر لیا سپید می ست
کمان سید که لوط را زده	از جزو قی خلاص ساد

در وصف عرق

راه عرفات را بسجی	ز آنکه عنان لایب پی
دست عرفات را بسجی	آبی بر پناه کاهش بی
آب غایت کار نکند	آن قصد عزم و فزون
و بجز صدد باو نشاید	و بجز سراج آینه
دولت که فایده کار نکند	نام که ماندگان بروش
روان شود چو آب طلا	چون در دشت سبزه
ز شوخوار حق کشیده	زین صفت همه صفت و در
دانش امان خط اعیان	این خلعت و بر خدایان
میدار معاد را آینه	خلق و پسران حاضرین

در شمای فقر و صفا

از اینهم اندک آب در جوی	منصف فقری توئی بوی
-------------------------	--------------------

در روز

در روز که کائنات خوان فخر

در صحن قیام است	در شمای کائنات و شایان
در طلق کجاست پیش فخر	فایده زلف شب و روز
با نذر و نمانش با غم	طوق این را بر کمر
چون وی به دست آید	عاقبت فلک و شگال یام
بجز در خلق را نیاید	در تیره و بطور طاعت
در راه که می رسد	نشان عصای سحرگاه
پیش نشان سپردن	را نه در این آب چو نیل
همه چیز در دم سپردن	این بود پیش و آن چشم
فایده نشان روی خدای	همه چیز پیش و آن نشان
و دنیا با دردی که هست	زین دم و پیش و آن نشان
و آنکه کشیده دست نام	با حور و آن سری که هست
	بر باد خواهد خواند سری کیر

پرسشگرین نهادم اولاک	پرسشگرین نهادم اولاک
در وقت غایت غایت	
مستغنی عاری شوم	در وقت غایت غایت
ربتم با پیش شوم	بنام ز کین شوم
بر جاده شوم	چون شوم
نهادم چشم نهادم	نهادم فلک بیت نام
بالای سپهر نهادم	نهی در درخت نهادم
صدیج جو نهادم	در ملک نهادم
در زیر زمین نهادم	تا عرض نهادم
ز آن چنان نهادم	صدیج نهادم
در وقت غایت غایت	
مستغنی غرات نصبت نهادم	مستغنی غرات نصبت نهادم

نهادم

حق خوانده مجاهدان شوم	در یکایک پرسشگرین شوم
سرداده و تاج فرشته	نهادم نهادم
از پیش من جلال نهادم	پوز و دم و بود و جان نهادم
از ملک غلال نهادم	برکت غلال نهادم
سیاه من و جوشم بود	نور از نور جوشم بود
ششیر نهادم	بر یکایک نهادم
راستان سپاه و پران	نصیب یکایک نهادم
مد صلع و قبال بودی سا	کاهی کاهی نهادم
چنی و جز پیش نهادم	کرد و غرات نهادم
در وقت غایت غایت	
چین سپهر کوی نهادم	از قریه نهادم
نهادم بر شش نهادم	عاقبت نهادم

جوئی حمد سال در طو اش	البدن بشکوه طاش
نزدوی بلند می ز پاش	دندان شیخ او سطر
بر سر کشت چمن طو طر	سکنت نه صرف ملک طر
در صفت مرد و اند	
زین چه تمام شد عیار	بر فر و لغت فرو کار
از طایع طابت و طام	لجاری از است لطف طام
صاحب طاعت و طاعت	از سکس پیکر طاعت
جنون طاعت و طاعت	خاکش بر آب طاعت
ز اینها چه غیر طاعت	ما نیست به غیر طاعت
از آواز نام مستقیم گوید	
انبیایی چو روز طاعت	از صفت حیات طاعت
در کو شش طاعت طاعت	آواز زور و طاعت

کران

کیان فلک سیکان درین	مهر و درو سیکان درین
سیرت گرفته بوی سیر	چون طاسان بفرق
در صفت مرد و اند	
ز اینها سوی سیرت	از شعله عشق بکشتی
مردان سیرت	دیوان سیرت
روح اصلی سیرت	عزاد و عباد سیرت
سنگی سیرت	پیشانی سیرت
سیرت سیرت	چون غم سیرت
در صفت مرد و اند	
چینی سیرت	سیرت سیرت
خاکش سیرت	سیرت سیرت
خواجگ سیرت	سیرت سیرت

مر پشگی که او ندارد	حق کرده و مزید ندارد
باست علم که بر آسا	ترانش کنی برایت بجا
در تو نوی میخ راج	بریش چو دست معذرا

در صفت که بی غلظت

در انکاره که پیش گیری	تشریف که پیش گیری
از پشنگ که فغان است	نهالید لا این است
در سایه که چون شپس	از سایه خاک باز پستی
سطر و مدین هر عالم	که است بعد هم
چون در مین حق شمار	از غریزه که کار و بارش
پاکان که طریق لغت پویش	بسم الله و بسم که گویش
ابدالی هرست نماویش	با عطف پان کند یاب
منوان که خشت در احمرش	در دشت جز بانش

از ان عرش بلند نامش است	که نام مبین بر پیش است
کوفی المثل از پیش طلم	چون کند کل برد است
در سبک خاک سوار	یک سبک خاک در چو است
چون حق بس بود	که در بن باغبان غور
افکاره شود پیش لک	سجده پیش جلال
تازه شود برای اصداد	آن هست خراسان
دائم که ز فکر کسب	که در جوار است بی کس
تا که بدرون دست کن	شمار است از سعاد
که یک کاست است	که برین عجب است
که در وطن اندر و گزیده	مهری که بسزیه رفیده
کوی که یک کاست پنا	که نیست نیا که
عرشی که خاک است	بر سر که کعبه است

آن را از افغانان پاکان	و آن بیت الاسد از ناکان
از فضلش در پیشش	چو پیل شده شمار پیش
کردن حق را طبع کوه	چون صانع کشت و بچ
برو آخر حوضها جان را	سقا شد حوضش کنار
بسته گم نیاید حساب را	در باز گشت آرد سار
از یارب مروان یکبار	ایوان خرم شد شبک
رشته شده عاشقش	بام خرم بکینه خانه
کردن عورت سبک	از کینه ماه و ام یار
از غفلت گشت سزا	در کینه لوف لوف شفا
مرو از بی را که بکشد زرد	آن طالع را که کعب باز
یک نخل زرد که غنچه	برو نیاید خط نر اند
از جان سازنی که در پیش	بر کوهی غمت کز کوش

بیتی

مهری بجا بر کن کرد آن	از غمت کوهی غمت بر آن
در غمت کوهی غمت بر آن	
چون چرخش ملک کرد	چون سپید رویی کوه
آن پیکان و خطه	بر چه کعبه خال شکین
قد است در وقت دین	چون از غفلت آید چون
یاد خرم طریقه جسته	یاد حد قد و حد جسته
بام خرم کینه خانه	یاد شب تیر و جسته
آن کوهی که سال خور	بر طبع مدای کوه
حلقه در پیش کوه	بوسیده و کعبه شسته
او را برادر افغان	شامی یابی و عرا
و آن که زماران بر آید	مر بار بخت است
کوه در قیام سیم سنان	تایید نمی بام بر آن

در وصف زرم

از پیکر چو بارگین	زین زرم راه در کور
زده کجاست زرم	چپشت بسواد عظم
چو شعله عالم خاک	استاد و طربش پاک
هم چون مکش نیرینه	لش شکسته با نیکو
با صفت زرم	محتاج طهارت کور
از کس شش در کاف	و نه شده و نه چاه
سیمت کل نیست	با نیت حاد
یاری با حیات عالم	باد کشتان زرم
کرده می برید و کرد	یا کرد پنهان
دولت کس آوری بچاش	سازی سیاه طاق

در وصف زرم

چو زخم کجاست	بدر شش کجاست
باز شد زان کجاست	آنی چو نایوان کجاست
چو زان کجاست	آنی چو نایوان کجاست
ریشه سطر کجاست	سپش خلعت نایوان
با طعنه کجاست	محتاج نایوان زرم

در وصف زرم

از پیکر نایوان	مرو ز نایوان کجاست
چو زان کجاست	یک کجاست
چو زان کجاست	از یک کجاست

در وصف زرم

از نایوان کجاست	از نایوان کجاست
از نایوان کجاست	از نایوان کجاست

آنجایی هست م محمود

سپه پای کمال مقصود

پس کار کعبه باز کرد	کر و قطب ساز کرد
چون رخ کرد و چند کرد	سک سپید و سحر کرد
چون کار کرد و قطب ساز کرد	حاکم مشرب و سحر کرد
بر کعبه چو نیست زمین بود	یا جعفر و سحر کرد
چون پس کعبه ساز کرد	تندی از دست و سحر کرد
سودگی از پیش ساز کرد	پیشانی از کعبه ساز کرد
پیشانی کان زمین نوزد	نظم العبد شمس ساز کرد
از آن چند یاقوت که خوا	کو کانی از آن که خوا
چون لبه را باغی سخا	نیمی شمس از شمس کویا
عسکه کارون بد است	وین فصل کویا ساز کرد

الحمد

الحمد لله رب العالمین

سپه پای کمال مقصود

ای قلم مراد سحر کرد	کر و قطب ساز کرد
ای کمال سلاله کرم	سک سپید و سحر کرد
ای اختر ثابت و سحر کرد	حاکم مشرب و سحر کرد
پیت المعمر و سحر کرد	یا جعفر و سحر کرد
سنت بعضی از زمین کرد	تندی از دست و سحر کرد
کعبه ای از سحر کرد	پیشانی از کعبه ساز کرد
ذات که شکست از سحر کرد	نظم العبد شمس ساز کرد
بر آخوند از سحر کرد	کو کانی از آن که خوا
آن زشت که سحر کرد	نیمی شمس از شمس کویا
و این نام و سحر کرد	وین فصل کویا ساز کرد

برادر تو چو چرخ فلک کایت	برادر تو چو چرخ فلک کایت
بر اخوت آخرت پیل	آخر ما که جبر پیل
دانی جبر پس چو کایت	در محراب چو پیل
هر تنی مال عبقری تو	شایسته دل و جان بر دوش
هم مکتفی چو پیل	هم مکتفی چو پیل
چرخ از نهضت است	بناف ز صفت شکوه
چو صفت و نهضت	چرخ از نهضت است
شکوه چنان چو پیل	بناف ز صفت شکوه
بل عرش که چو پیل	خاموشی تو چو پیل
خاک عرب تو چو پیل	خاموشی تو چو پیل
ای جان فلک تو چو پیل	خاموشی تو چو پیل
دشمن که جایی شمرست	خاموشی تو چو پیل

دورند و ما شمشیر	دورند و ما شمشیر
بادی که در مرغ پست	بادی که در مرغ پست
از گرد تو پشت خوش گشت	از گرد تو پشت خوش گشت
کرد و چو تر از و است	کرد و چو تر از و است
که بگذردین تر از و است	که بگذردین تر از و است
کرد و چو تر از و است	که بگذردین تر از و است
ز آنکه خوش است	ز آنکه خوش است
مهر بستن بر دوش	مهر بستن بر دوش
که داشت حق بر دوش	که داشت حق بر دوش
خاموشی تو چو پیل	خاموشی تو چو پیل
خاموشی تو چو پیل	خاموشی تو چو پیل
خاموشی تو چو پیل	خاموشی تو چو پیل
خاموشی تو چو پیل	خاموشی تو چو پیل

از بود که گفت رخ کرد و
 و در دست است رخ بکمال
 مرغ دل و سیر تو را
 کای بهشت اندک است
 شد و شد و تو را
 یعنی خبر از غلظت
 وینان خبر تو را
 شد و شد و تو را
 اواز سر حوشم شد
 هر دولت از بهشت
 شد و شد و تو را
 بدین شد و تو را

دیدار و شایسته شش
 و او داشت از بیاض شش
 رخ و زخمی مست از دل
 کل کار غرضی آن شش
 عهد و زخمی که از شش
 اسباب غیبت و شش
 چون دل الدین و شش
 آخند و ضایعی از شش
 شد دست و شش
 به شش و دل و شش
 مانند شش و شش
 در که به شش و شش

سودا کج تیغ مرده شد	کو نیز جو تو چهار سودا شد
ز اسخالی بری که دشت	سکان کل صورت دشت
برنا قمر منین که شد	نام تو بهار حرف شد
وین قمر که ز سر و ستا	شب که کجای دشت
نام تو برین کین نشان کرد	الکعبه به تبتی نشان کرد
نام تو به خاتم سپرد	ز آن رو که داشت خاتم
خاتم که یک یک به نش نشان	از چه که نه را کاش نشان
ز اقبال قمر خاتم و ستا	از پاره آفتاب بر دشت
با فو چشمه ها کاش و شش	از آتش شری که خورشید
می بوسه نه تر اندر دشت	بر دیده مر که دید بر دشت
از دید که نه دشتی جات	نخل هر که نه دشت

ایضا در حدیث کعبه

نیم

تو قاهره متفرد سین	او قاهره متفرد سین
خجست حق قاهره غنی	بر طبع پرستش تو غنی
مر چند که بر غری پرست	از رفته خاک که پرست
با وج تو بهی که دشت	فرزین بهی که دشت
اول که خجست خجست	منصور به تو بهام تو دشت
روز و شب که دشت	پشت رو پا و دشت
می باز در دشت	شطح خجست دشت
در جلای دشت منزل	شیت که دشت
بر تازان بازاری حق	خجست نه دشت
اگرچه دشت سقا	شطح خجست دشت
مجموع دشت بغیر	کوبیل که دشت
جلای سخن برین دشت	خاقانی دشت

دروان شاست می کاه	بر دست با سحر پاز
آن تخته صحرای تورنا	تا بودی زور تو تا نه
تو دست بکار و کار	تیار بیکان بهر آب
دانی ترو تا زده خیز	از آتش تو آتش کج
کذا که دل نکشند	زیر که طالع او کشند
رو تا غافل باشد	جز تو خط غافل بود
در خدمت بنام و کما	
جونی خورشید ز غرافا	که فضلا و صلب آقا
جان تب و تب و تب و تب	به ساز جو که و ساز
اندر که شتر و خور و خور	تو تو منت زین طرا
تعلیم کوان کمان کن	فرمان مانده زین
خوبی سر و زین و کمان	چون کدم اسیر و کمان

چون

چون باد که سیل بیاورد	چون کیه سیل بیاورد
چون طوفان طوفان	چون کیه طوفان
چون سحر و سحر و سحر	چون کیه سحر و سحر
هم حیات عاریک	در سحر و سحر و سحر
شمع و شمع و شمع	آن که در دماغ شمع
آن شمع و شمع و شمع	و آن که در دماغ
ایشان و شمع و شمع	ایشان و شمع و شمع
که خط و آه و آه و آه	عینی منت و منت و منت
سرداده و کج و کج و کج	مشعل و منت و منت
بوز و بوز و بوز و بوز	رسانه و منت و منت
نیز و چرخ و چرخ و چرخ	خاکالی و زانما و زانما
این و بوز و بوز و بوز	و شمع و منت و منت

وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْقَائِلِينَ

اعیان صراف و منیش
 آینه یوسفان پیش
 آن یزد و دیو است
 کز یوسف چیست لغو
 چو طلعت که بر باد
 در طالع می آید باد
 زانجا ورق نیست خوار
 و در روز پاکستان
 تازی بچار کاغذ ساز
 زین شاد و گداز
 بر اندشت فلک نیز
 چو فیض و ذی پستان
 عباسی شب فلک است
 خلیفه فلک نیاز
 بنیاد زمین مدنیار
 بنیاد زمین نیار
 بنیاد زمین نیار
 بنیاد زمین نیار

صفت غریبہ پستک کا

[illegible]

هر چه بخت است شاه کیهان	هر چه بخت است زان عالم کیهان
که صورتی بختی نیست در آستان	و آن بختی که بختی بختی است
در دید بختی بختی بختی است	از ستم آستان بختی است
در نظر شاه بختی بختی است	نظر شاه بختی بختی است
که بختی بختی بختی است	یکه بختی بختی بختی است
آن که بختی بختی بختی است	کسی بختی بختی بختی است
آخر بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
و آنکه بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
و چون بختی بختی بختی است	چنانکه بختی بختی بختی است
آنکه بختی بختی بختی است	پس بختی بختی بختی است
چون بختی بختی بختی است	نور بختی بختی بختی است
خاکش بختی بختی بختی است	از هر بختی بختی بختی است

در بختی بختی بختی است	لا بد که بختی بختی است
عطر که بختی بختی است	تا بختی بختی بختی است
و از بختی بختی بختی است	زان بختی بختی بختی است
که بختی بختی بختی است	خاک بختی بختی بختی است
زان بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
از بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
تا بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
زان بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
پس بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
نور بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است
از هر بختی بختی بختی است	که بختی بختی بختی است

در بیان سبب و اثر شرف	
در بیان سبب و اثر شرف	در بیان سبب و اثر شرف
نورست بلاد عالمش	نورست بلاد عالمش
سخت باجهش در قیام	سخت باجهش در قیام
درین شرف اوق را دل	درین شرف اوق را دل
رویت ستان و بیجا	رویت ستان و بیجا
یکستان کردش بناد	یکستان کردش بناد
سند و در شرف و جلال	سند و در شرف و جلال
مصر و بین حواشی	مصر و بین حواشی
آن قصه و عروج است	آن قصه و عروج است
پست الشرف و قهر	پست الشرف و قهر
در شرف بنیان فرو نهاد	در شرف بنیان فرو نهاد

در بیان

در بیان سبب و اثر شرف	
در بیان سبب و اثر شرف	در بیان سبب و اثر شرف
نورست بلاد عالمش	نورست بلاد عالمش
سخت باجهش در قیام	سخت باجهش در قیام
درین شرف اوق را دل	درین شرف اوق را دل
رویت ستان و بیجا	رویت ستان و بیجا
یکستان کردش بناد	یکستان کردش بناد
سند و در شرف و جلال	سند و در شرف و جلال
مصر و بین حواشی	مصر و بین حواشی
آن قصه و عروج است	آن قصه و عروج است
پست الشرف و قهر	پست الشرف و قهر
در شرف بنیان فرو نهاد	در شرف بنیان فرو نهاد

شماره که در حق این است	سلطان که کس است در این
ای خدایا در شکوه	و انکار است نام و بار
بر فلک چو این شمشیر	و دو چو بیک کلاه پیش
خود پیش تو در پادشاهی	هم غاشیه را که در
اول به میرزا بزرگان	و از خنده بر دو سلطان
شاهی چو سر اسیر	که اندر کوهی غنچه
شاهانه آفتاب	جان پرور یک چشمه
ز چو آن بخت پست	بلک نشسته جلوه کاران
چون غنچه شام بطق پرده	نه شاه و نه بان که در چو آن
و ستور تو صد در دواول	سنگ تو آینه برسل
در ملک تو قتل پدید	در بزم تو در چو این کبر
طغیان تو هر دو اشاعلم	طغیان تو هر دو طغیان

از آن علم بر سپاس	جبرئیل که بر کاست
از جلالی که در این	سبحان تو در چو این
هم حق بی تو ساخت این	شب چو سپاه بر در
طاف که تراست جاوید	بر در چو این و عمل خود
حق که در دوزخ است	از دید و لغزش است
ز آن تنگ اسب تو	سیاره چهار بار در
نمشیر تو بر می نمود	آسمان روزه در دواول
و از خنده که در این	از خون دست در
آ که در تصویر است	در چو خدای لا اله
ز هر دو سر در دواول	چو شمشیر خدای
بود از سر که در	شد چو کعبه از آن
ز آن که در این	خبر بر شمشیر تو

کاف سده شش که نخل سازه	مناجاتی که بکسب طریقت
با صیقل انسانی ملک شین	طوبی که است که در پیش
در جنب سمارت که شین	زبان جنب است در پیش
آخر خدمت تو دانه	که چون تو غیب پند دانه
خاک در که در است	پس پس در که در است
الای خضر خلیفه باب	در کین پیچ و دانه
چو غلام که در شین	پر و سکن که در شین
اول که سلام یاد کردی	پس عید خیر یاد کردی
عزیز کنایه ایاد	این به نیر مودتی بهاد
به پست خنجر می شود نقل	مادیت سول مودتی
پیش رخ و خنجر جابغ	در پیش انی از ز باغ
در سینه است سال سینه ای که در شین	

ما در قلم قلم که استی سلف	ما اگر در دجاستی سلف
ای شمر عطای که سلف	صد سال سلف
ای خاک درت سلف	جان روحی سلف
این سلف که سلف	تصویر تو در سلف
ای خنجر که در سلف	تقویر تو در سلف
ای از تو جهان سلف	چون سلف که سلف
چون سلف که سلف	چون سلف که سلف
خطای تو را سلف	شعبه تو را سلف
جانم سلف که سلف	در سلف که سلف
از خاتم سلف که سلف	خاتم سلف که سلف
دوره که سلف که سلف	از دوره سلف که سلف
چون سلف که سلف	چون سلف که سلف

مرد تو بدست جان نویسم	زنا صید جان نویسم
دازم و جان تو ز فام	مهر چو که قدسیت شام
کفایت که بزرگو نیست نام	بود این چشم نور ز کام
کاهدم از شکر لب ز	چون می نام من در
مردی که نصیحت شدم	این مستی که می بکشد

این شعر به خط نستعلیق است و در این نسخه به خط کوفی نوشته شده است.

ای کرده در بنی کوفی	سلطان حسن و زوالی
پس فلک سحر بجای جان	چون می بینم کیم کرده ما
بخت تو که دستم نشود	مهر چو سر می شدم فدا
شای تو ز دستم بکشد	شده چه شمار با کینا است
با که دستم زده بکشد	رسمت خود با دشمنان که
مردی که خط تو دستم	چون می بینم کیم

در خانه گشت مردم	بوی گل از کشیدن دم
در کف زلی است هوا	جبریل بکشد سبزه را
تا در جان زخم شاد	بهر خفا چه تو ترا دانا
تا چون که نایب شاد	از کشت بخور و سبزه را
تا ریح شاد که آسمان را	از در و دلا دست تو بخت
آزاد شد از میان دل فر	در خشت خوار و شاد
آزاد شد از میان دل فر	این شب به سر زده
این شب به سر زده	خاک خاکی در که دست
خاک خاکی در که دست	از خاک باوی تو کرد
از خاک باوی تو کرد	در محراب و پیش سنا
در محراب و پیش سنا	در خفا به بخت
در خفا به بخت	خاک خاکی در که دست

ای جو تو نیم طلوع شده	ز خنده آفتاب زاده
ای فکرم ذات بر دلم	فایده قوای و اسبم
از نقطه کشت حرف افشا	ای سر سپر آدم افتاد
ذات نقطه خط جهات	اصل دوست که چهره کرات
ذات تو که کج جهان راست	چون نقطه که حلقه زده است
کافیه فکرم که چه بکار است	بند زده از وی است و است
عالی در بی کمال میوید	صنهای من حقیقت چند
سین شست بود در وی	سین خواند است خدای
ای یکدیگر از جلالت من	تو شست پس بر پستان
آدم که کافیه است افتاد	از خاک آدم نیم غفلت
ای قصه پند از عظم	ای کمان سهیل از عظم
خبر سهیل از خبرم	کله و دهی و می آدم

بدر

کبریا سهیل چون با به	ز دهرم آدم و کرب
خبرش یک نیست یکیش	از لعل آدم و کربش
در سیت که بهی است کد	کیران بهشت کد
کمال خصلت خود را	کیران سال حیرت
اندر خصلت است	عرب پیمان ارکان
چون می رسد به کد	بهرش کد بهشت
ای طارم مندر سید	نقد برش در آید
باش مندر کار کرد	برش مندر کار کرد
بر کرد و خدای و کشتی	نقش شمشیر
اول مندر خدای	پس بهر اختیار
دستی بهر کار	پای بهر کار
بر روی بی کمال است	نعل بهر بی کمال است

حال برساند و گشاید	حال مشکبویا بن دی
آن پرده بزرگ	گردی خوارم مبارک
آن شنده جاکش	کشت از تو طوطی
آدم خستنا بگوش	چون لذت از تو خوشی
از تو شمع دید	بر جسم خمرت شمع دید
فخ از تو جسم باز خود	علاج ذوق تو کرده
اور لب بر پسین ارد تو	تاریخ شناس اختر تو
ایا بچم از تو مسرور	تا آتش بر دهن تو
سوی منورده بود	آتش خمر از تو زده
خضر از تو شراب کشید	ایا سپهر خمر پدید
یاقوب خمر غم پدید	کالی دیده از تو خدید
روا دوستی در تو	خمر صاحب پیش لک تو

دست ز تو کرده ملک تبیل	در صدمه خوانده عطا دی
چون تو قصه مستانه	در کتب تو مستانه
صبری حریان خاست	پرورد و طغیان خاست
قدر تو کو به نیست بران	کونا میر به لب طم جان
مر که نشینش بید	برین فلک لبر شیا
آن پند بربط است	که اندوه کجور است
پر وین کو خندان	کمان و راست دانه
کجور نیست نام	در اندوه قریش طرم
ای دل و دانه بر جا	مر سالی آنکلی ل
بر جبین هم مست خیر	بر دیده نقاب کرب خیر
خود مست تو بکشد	چکان تو بکشد
بوام می کشد ز بند	ضیق الفت پیش تو کشد

می تواند که دم بر آید و	سیناق و خفاق و
از سر خفاق و شمشیر	کمان صحرای کمانی
خوشنیت و شمشیر	مهر از دست و مهر
که که که ملازمت چاه و	رویش و چاه
نه در هر پیر و شب	دند و شب
چندان تیر و شمشیر	کرانه و قمار و خفاق
تیر از دم شمشیر	از تیر و تیر
خفاق و در سپهر	خفاق و در سپهر
خفاق و که ماه و	از پیر و چاه
در پیش قیام و عالم	ماون که میت و
مهر و از اول	قادر و دست و
چار نیاورد و	دار و دی و

صحت زهر و پشم و	صفت و صفت
آه و پشم و پشم	تا از چه باشد و
چارستان عالم	از کشته است و
دار و که و کج و	بر فرق و کون و
کوهر و شمشیر و	آه و شمشیر و
جلال و سپید و	تا کشته و
مهر و شمشیر و	خوش و شمشیر و
پیر و کشته و	چراغ و کشته و
چاه و شمشیر و	در فرق و کون و
زین و شمشیر و	بر فرق و کون و
کوه و شمشیر و	ای کشته و
خفاق و شمشیر و	کوه و شمشیر و

تو نهال غم و پس از اینها	ای آنکه مکس پس از این
ای کشیده سوزان شعله	پس در شین شد چو سوز
بان کنی زخوشی شین	تا زخم بخور و جوش
یکدم غم بخور تمام و غم	پس در غم خور و غم
و خنده و هیاهو و شین	پس از غم و شین ساز
کیس خیمه باز پس از این	پس از غم و شین ساز
تا خیمه موت و خیمه	در غم و شین ساز
زمین و کوه و خیمه	یکدم و شین ساز
صوفی و طبعی و شین	نکسا ز غم و شین ساز
جانی کنی که در غم و شین	کاین نکسا و شین ساز
این نکسا و شین ساز	لی ز کاین نکسا و شین
ز کاین نکسا و شین ساز	از غم که دانی بخان ساز

غزل

نصرت ندمند تا یکدم	نوی مرطابق و دلم
ایچ لاکر چه منزلت	و بیز پس از این
در صرصر و شین	تو سبزه قسط سال کن
در کسان و شین	کاین و تو چو باد و شین
زین کج که دانی چو شین	ایچ و شین ساز و شین
صوفی که صفا و شین	چو کفش و شین ساز
بل کاین و شین ساز	سرب و شین ساز و شین
اکون و شین ساز	یکدم و شین ساز
کاین و شین ساز	در کفش و شین ساز
چون کاین و شین ساز	چون کفش و شین ساز
در عاقبت و شین ساز	پس از کاین و شین ساز
در کوشش و شین ساز	کاین و شین ساز

چون برآید در مومل	از بر خای صد غزل
بر پیکر که در نشاند	بر خاک درین زلف نشاند
چون در زلف در نشاند	در زلف در نشاند
دید و مکان قیاس	پروا من و کجا نیست
نماز شریف با کت پاش	از خاک در راه و بیار
کس که گرفته در بر شکر	او که در بر شکر
از شکر شکر بنفشه	از شکر شکر بنفشه
و این که در هر جرم	فیض الشریعت حی و قاطن
بهر قدر پخته می شود	از دانه صدفی بفرود
زادین روی شکر	در حال غیب و پیر
زادین کی نود و شکر	عزیز کی کمال لغت
آورد و بخت و حساب	موتی نوزاد و انساب

هر چه جهان پیش	هر کی که فلک منور پیش
تزلزل مشک خایان	رستنی جهان تکان
از زلف در نشاند	خاکانی است در نشاند
یاد با قای و رست	مشتاقی قای رست
از دیش که کمال پیش	دانه که چه و دانه پیش
نزد و زین کی رست	کوچه زین کی رست
صافی صفتیست شکر	همراه و دلیست بکی
بکی صفتیست یک از غم	روی صفتیست یک غم
و پای پیش کی بخت	مخفی طلب از بخت
فی القای التوفیق	
عزیز ز درون نشاند	کمال بران کمال سر
آن کی صوفیانه کمال	عزیز صوفیانه کمال

فانی نه بجای پیشکش است	بر سر در و در چو جان بخش است
کاین غرق و کسب است از کسب چنان	طوفان نور پیران کسب است
ای کلمه که صفت بی غوغه	مشیر زبان می نویسد
تغیر به ثبات است طبعی	هر چه بر سر دارد و دارد
تغی که حاصل بان بود	آدم زبان شد فرمود
ای صندی تیغ هر کس	در دست قریش بان کرد
تغیر چو گرفت نور را	شد زیر کالی ثبات
تغیرت در دشمنان در کافران	در تیغ خطیب تیغ ساطع
منشور نامه تم تو داد	این جان تو سر هر هم داد
امده من بین امات	لوا نه شد از سر شارت
با آنکه طرست این امیر	سکبان تو با شمع از پیر

در صورت و طبع و احوال در مقام دعوت

سکبان چه که که کلمه بی شام	سک با شمع اگر سکت بنام
شانی چو ترا سکی بیا	کرمی بزم آن سکت نشانی
سهم سگانی تو بس حیر	بر شان کل جرات بیست
از دج تو با قلا و دوز	در جنبه زفا جلقم اند
خود را بسکی کشید و زل	پیش کشید و از نزل
بر جبهت من خود سیده	دانه تو بس کشی لاکشیده
بر جبهت دشمنان خوان نماز	از سفره خود کچل اند
در جبهت کما جبار	بر در که تو به پایست
کلمه نم لایه بر کس	پیش تو کلمه اگر کس
خود را از قول راجح	در جبهت بلوید پیشت
بر جبهت تو دولت عجب	کرد و در سکت تازیم
از دست منی که پیش من	آزای سکت است با من

چون صدیکم برای باران
در چرخ طایف انظار
صدیکم که بر شمع
زبان گلشنی که صد بار
کریم چشم تو با کاروان
بکلی نظر بدین سکنه
کریم سر آن تران که کند
از دولت تو چه شود کم
نه با تو چهار بار هم زیست
آخر ز سگی میسر نه
کریم که میسر کرد
آن شیر و لاله طایف

غنیستان آملان
که در شکوهی نیست با
زنده بدشوات آرم
گرچه پیری یان ندارد
و در شمع تو خاک گردان
سکینه رخ در نقش آرم
سکینه شادی و دل کی گشت
کز تو سگانی نیست و دم
کریم چشم تا بوم پیوست
که در هر ترا چه نقصان
بهر حال صد بار و در آن جا
خفا نیز سگ و تو را

چون صدیکم برای باران
در چرخ طایف انظار
صدیکم که بر شمع
زبان گلشنی که صد بار
کریم چشم تو با کاروان
بکلی نظر بدین سکنه
کریم سر آن تران که کند
از دولت تو چه شود کم
نه با تو چهار بار هم زیست
آخر ز سگی میسر نه
کریم که میسر کرد
آن شیر و لاله طایف

تقدیر زات و دلخواران
نیایان که در کعبه
شیرین شای تو در آرم
سر مهر و کعبه تیغ و زک
یاد و یوسف تو در خاک
اکثر شری نام و بیست
و سر و با خست و ستا
چون دست با یک تن
سرما که از زو با دم
با چشم خفا تو کشیم
از من بینا تو چشمی

تا عقل مراد که گشت خواند
از امانت و دلخواران
تا کاروان تو صفت زده
بهر صفت و لعلت سیر
تو تویم که در دست پاک
آهست من عهد تو
ما تو ز غیب که در گل سا
چون دست است با یک تن
چون طفل که بران تاز
سپارد و سگ کشیم
بود و بست که از تو

تعلیم داد پیش خدای	پس گفت جفا یا دید
دین را گفت من بیکان	سرایه عراجمان بر د
جافم متشنس سلفی را	نفس را بجز خود دارا

در استحقاق است بیکو

ای فاعله نایب عجب	ای فاعله سپهر عجب
بحر و دلم صفا صحر از	خود شد دلم خلاصم از
بر من بستم دست ازین کار	ای دور و دوران علی بهار
بکدامت خاک مرا بپای	ای شاه فاک خلاصم بپای
محنت زده ام ز ظلم و شر	ای عادل غیر مندر نه
خشم مندر مندر صواب	ای خرم تو شیخ خلق دریا
دل فرغم ز ظلم هر پیش	تو عدیده لم قبول پیش
تو دست بستی من درو	کرد و کند هر زمانه کو کن

با دین تو از حسان نرس	خسب که ترا حسان نرس
اکلک بر شک و دین	از جور و دوا کی زیان

در محنت و شوق ادب

یک چند بهر شکست و پنا	از بهر دوان بسکت و نا
آز چو طوطی است	و فلان شاهان است
آری فی سبیل الهی	روید شاه تو مشای
از قبال احم و بی عا	و فلان خسرو بر آفر
و بیج صحر بر بخت بجا	مردمانی که بودان عا
آز و بجان خرستم کر	خر سپند علی ای بیهم کر
مرد تو برده غلامت بر	مردار که قناعت بر
خر سپندی است ملک پنه	خر سپند جمعی است نرس
چندی بهر سپید و میرم	شده است نو سوال از مر

چون در وقت باده خوردم	پیش از قصاص خود کردم
بودم در وقت عجب بود	دادم بکشتن بخت خود
چون دولت متجلی ز دست	از کاه خندان چه بایدم
دولت ز در وقت بخت بود	از در کاین دکان چه بایدم
در شوره کاهی کاه بخت بود	در بخت کاهی کاه بخت بود
صبح ز سوی غرب بخت بود	در شرف لال کی بخت بود
کاه بخت بخت بخت بود	در حد بخت بخت بخت بود
خیزد که هم از خط بخت بود	کفتن که سبیل در بخت بود
در بخت بخت بخت بخت بود	
بودم به او سپاس بخت	بودم به او سپاس بخت
چون با او کس بخت بود	در بخت بخت بخت بخت بود
دیدم که ولایت بخت بود	ترک طبع فرما بخت بود

در بخت

در بخت بخت بخت بخت بود	در بخت بخت بخت بخت بود
کردم به او سپاس بخت	کردم به او سپاس بخت
و از غرور و تبی بخت بود	و از غرور و تبی بخت بود
از غرور و تبی بخت بود	از غرور و تبی بخت بود
هم در وقت بخت بخت بود	هم در وقت بخت بخت بود
هم در وقت بخت بخت بود	هم در وقت بخت بخت بود
در بخت بخت بخت بخت بود	در بخت بخت بخت بخت بود
در بخت بخت بخت بخت بود	
در بخت بخت بخت بخت بود	در بخت بخت بخت بخت بود
در بخت بخت بخت بخت بود	در بخت بخت بخت بخت بود
در بخت بخت بخت بخت بود	در بخت بخت بخت بخت بود

در بخت

چون آن کجاست که می آید	از پهلوی کلبه می آید
چون در خواب است	از غریبه غراز در خواب
آن که در جیب کبوتر	روزی خوردن در آن
چون طایفه غریبه است	چون در هر کس کتب
چون که دست دراز است	که در کتب است
چون لب لب که در غنچه کوی	از آتش کرب کی بخویم
چون در خم سله با کرب	که منطف ناکس است
طایفه در وضع است	سیرم که در قافیه
بر خواججه و بیشتر	سیرم که در قافیه
با حق در هر دست	کشتن هم ششون
<p>فلا اله الا الله</p>	
با حق در هر دست	کشتن هم ششون

آن که در جیب کبوتر	روزی خوردن در آن
چون طایفه غریبه است	چون در هر کس کتب
چون که دست دراز است	که در کتب است
چون لب لب که در غنچه کوی	از آتش کرب کی بخویم
چون در خم سله با کرب	که منطف ناکس است
طایفه در وضع است	سیرم که در قافیه
بر خواججه و بیشتر	سیرم که در قافیه
با حق در هر دست	کشتن هم ششون
<p>فلا اله الا الله</p>	
با حق در هر دست	کشتن هم ششون

فرز نه خورشید کی پیر	بمکه ترش حبت کیر
ویدی در بان خود که با ششم	رفت تا کج بربن بستم
اگه در بان بگو	امروزم کینه بان بگو
و بست قبر و خوشن بیاور	زین پیشن باقم مین بیاور
اگر آسمن من گشت برین	اقبال بدو طبع من
روغن کز کز بان من	در من فرست بیاور
روغن بان من بیاور	این منت چو کافور
چون بق و شراب پیان	طبع من و درون بود
چون نیه و ملک بیاور	کشم به شات است کافور
آینه درون من بیاور	دخ و کوان من بیاور
اگه دران من بیاور	کچن بکر چند نادر
شست است بشت کافور	نم خود و نم زان شست

در من کوی حلال بود	ایک در من در بان
آن در که شات است کافور	زین و در کافور
زین پیشن بان بیاور	لور و شیب از شیب
زبان من کافور	با طبع حبت بیاور

فی الحقیقه

سو کند بشت خلد عالم	یعنی بیاور است ای کرم
سو کند کافور در شات	یعنی بیاور است ای کرم
سو کند بجا شات یقین	یعنی بیاور است ای کرم
سو کند بهای سخن و در	یعنی بیاور است ای کرم
سو کند بهای خلق و در	یعنی بیاور است ای کرم
سو کند بهای خلق و در	یعنی بیاور است ای کرم
سو کند بهای خلق و در	یعنی بیاور است ای کرم

سکندرتاج تارک	یعنی بر سر تاج شاهی
سوکند بجز رسم پرده	یعنی بیکسیتی ای غدا
تا که سخن از خیر و بد	خاکانی خیر و بد
الا که نشانه تو در دین	سپید ملک ایام
الا که کجاست بر تو	مست و قیامت تو
الا که کشته است حساب	با دست و پا درین حساب
و بر تو بود جهان حساب	بس من آدم و نوح و یوم
و بر تو است جده کام	پس من نه بدیل و اعلام
چون که در دست تو	زین تر میره خون کریم
دانی تا بدیده کاشی	از طاهر کم حساب
ای ساد و خلیج چون و کم	کافور و غم ز نایب خویش
با من غم و غم و غم	در تبسم که حدی شوق

از مهر کیا بر سپهر اندوه	جانم چو زمره است رنجور
خدر سکه در نظم هر پاس	چون مار که زنده است شام
از عین بخت زان مقام	آسیب آن شیر و دام
چون کیم مرگ کند نا	در اتم پیوستگی وفا
کجا که گشتی مگر کجا	دارم که بوی بخت و دانا

در حساب آن حساب

آری بستم زلف تو	سحر سپهر غم و غم
سلیخ سوزی از دست	کویند کزین حاد و پستی
چون کلک کجا با سپهر	چون غلچسپه ای که کجا
از قربت کجا آن تن	و صحبت خلق آن تن
آلات خالی و خفا	بستی میانه کجا
در بند سلف سپهر	بودی بی خنجر و شمشیر

حسنه کسان در دست	منجوس کیست کمالین
مهر خورشید در لعل	از زهر و کبر است کبریا
آفرینش پروردگار	والا ای آن شوقی این
گو با پیش رخسار	بجز بر جود است جایش
بوی که برآید پیوسته	آفرینش کمال و جود

فی من قدرت

ای صفت تو خدای عالم	چرا بخور و در حق
ای پیش نهادن کائنات	و پا پیش بر پیش نهاد
ز آنکه در سرشت تعالی	با طبعش بشارت
ز آنکه بکشد از آفرین	معنی بکشد از طریقه
روزی که اجل میسر	ز آنکه بکشد از خویش
خدا تعالی در هر آن	هم در هر آن

ز آنکه در سرشت تعالی	ز آنکه در سرشت تعالی
ز آنکه بکشد از آفرین	ز آنکه بکشد از آفرین
روزی که اجل میسر	روزی که اجل میسر
خدا تعالی در هر آن	خدا تعالی در هر آن
هم در هر آن	هم در هر آن

ای دار خلافت آتشی کرد
بر دست خلیفه بوسه داد
ز آن است نمر چشیده آ
ز آنجا زمین که هزاره
فریاد آتشی عرب را
بر دشت عرب کان کرد
ز آنجا مغربین کرد
در که چو نیم که بود
گر کاف بدین چند
دید بی ایمان کورین
بنشین سین پس بگوش
اکنون هزارین در یک کام

خامد لعینست در میان	شیرین در سپید و در کرم
هم چو شکر که بپایند زین	فلک آن بای قیام بر سپید
شام را زلفی که در میان	برین عمو صبح بخت
خود صبح دوم که در میان	و نه از آن نیت نیت
منه زنده سعادت زین	بل در افتاد وین است
زین هر دو صبح درین	فرست شد به صبح
جمله است زین صبح	نمیشد است بخت و نام
شام زین در میان	چون بخت در کمال
در خدمت شاه را	چون از کمال
چو چرخ چه را کمال	در خورشید و در میان
آن خورشید و در میان	و ای کمالی خورشید

و نه کمال

مهر چو طبع کمال	از او که کشت
کمالی که چو از چنانست	نه چو جسم و نه کمال
کمالی که چو از چنانست	در کمالی که کشت
آن که در کمال	خود به پیش وین
خود به پیش وین	چون در میان
مهر چو طبع کمال	مهر چو طبع کمال
کمالی که چو از چنانست	خود در میان
از او که کشت	مهر چو طبع کمال
شام زین در میان	در خدمت شاه را
چون از کمال	در خورشید و در میان
و ای کمالی خورشید	و نه کمال

بوی که کمر بجا احسان	بوی که کمر بجا احسان
روزی طلب به روزگار	روزی طلب به روزگار
در صورت جسمی که پاک	از مزاج و عقول و پیشانی پاک
در چشم و دهان که شکر	عطر و پیروز زبانی و در
استاد به بل و دل با	آب و گل و باد و نار عالم
بهر سپید صدف و آفتاب	از نظر و با هم و خلق و مردم
و چون به نفس نعل پستی	که بود و شدن که حاصل
عاشق و غلام در گرفت	بود و شدن و نعل بر گرفت
در روز که خشن و دلدار	که در دست و نعل و نعلدار
آید چو سالیان و دادم	در اهل و همایون و دادم
صد شش و نعل و نعلدار	که نعل و نعل و نعلدار
که نعل و نعل و نعلدار	سیلیت و نعل و نعلدار

تا در کلاه سپهر و خاق	کلی که کمر و کمر و کمر
از بر خاشاک و کمر و کمر	در سپهر و کمر و کمر
اورا بستانه و کمر و کمر	خلف و بلبل و کمر و کمر
بر ساق و نعل و کمر و کمر	بر و باد و باد و باد
تا چرخ و نعل و کمر و کمر	کلی که کمر و کمر و کمر
آن سایه و نعل و کمر و کمر	از نعل و کمر و کمر
احدش که نعل و کمر و کمر	چون نعل و کمر و کمر
تا نعل و کمر و کمر و کمر	نعل و کمر و کمر و کمر
بوقت و نعل و کمر و کمر	نعل و کمر و کمر و کمر
نعل و کمر و کمر و کمر	کلی که کمر و کمر و کمر
و نعل و کمر و کمر و کمر	نعل و کمر و کمر و کمر
نعل و کمر و کمر و کمر	نعل و کمر و کمر و کمر

کلی زاده مهر و تابش	کوه کنگر چرخ تابش
زرد و دود و بهر و سیه	کند آفت زنجاری آگه
صلوات سر و آفتاب تابش	زین چرخ مهر تابش
مرد تو زنی آفتاب تابش	رخسنت است مهر تابش
خورشید تابش اول تابش	مهر طوقه زوتن مهر تابش
یار کله قبا می تابش	دور از کوه طای می تابش
از آفتاب تابش	ای عالم زین عالم تابش
ایمن بر چرخ تابش	ای دم از عین تابش
در کلان تابش	ای مهر تابش
خورشید و کوهی و آرمون	زنجیر شمشیر کوه تابش
کجشی بان بر تابش	در بنده میان تابش
نگاه مهر و تابش	سپاس بر او تابش

ناشن و جی صید عبادت	خورشید زوی کلاه تابش
کوه چرخ تابش	خورشید کوه تابش
مهر تابش	کوه بهرام تابش
ایم چرخ تابش	در کله نظام تابش
کوه کله تابش	چرخ کوه تابش
کوه کله تابش	آب کله تابش
زبان کله تابش	مهر چرخ تابش
در چرخ تابش	زبان کله تابش
مهر تابش	کوه تابش
خورشید تابش	خورشید تابش
تیر فلک تابش	خورشید تابش
آفتاب تابش	زبان کله تابش

کو هر که سلاک است از تو	از جام خیال دست معز
سناطه شربت است از شمشیر	ککلو ز و چه ز نور با شمشیر
کردوش و دایه کاش	پرورد و بشش سر سناطه
مر که کاشی است	پرورد و بشش سر سناطه
تو که مرکان لایزال	یعنی که سلاک جلای
از سناطه آفتاب است	اندر غم زمین میان
اطفالت عالم است	در غمت نرسد پادشاه
تغلب فرود آمدن این	این پادشاه سال خرد
دراست فلک چون تو کوهر	آب شرف بهار جوهر
هر صی که نیا عطای یار	خوار است چو خاک خاک خوار
ای جان غنا سینه چرخ	تا کی میستیم بر کوهر
خاک رسد و زرد پاک	نوداد و چو خاک داد

هر صی که جاده نور است	یاب و جاده و شمشیر
آز که که شربت کوهر	اما کاش شمشیر
کس نیست طیب بین	این شده و شمشیر
هر که که شربت شفا	همیشه و جوهر است
جوهر که که دایه کاش	تا کی ده شمشیر
یک نیست است با لایزال	خوار است چو خاک خوار
صی که که شربت شفا	با کعبه که که دایه کاش
کعبه که که شربت شفا	از میوه جوهر و شمشیر
تا شربت کعبه جوهر	اطافه شمشیر
در صدر تو از سپاس	آید به شربت آک
و است زرد و شفا	کعبه شربت شفا
کر تو خوار است	زردی که که شربت شفا

کعبه جنت است	کعبه جنت است
از طبع است	از طبع است
و نسبت زین میگرد	و نسبت زین میگرد
و این حبش نهاد	و این حبش نهاد
در میان مسجد و مسجد	در میان مسجد و مسجد
بکعبه است	بکعبه است
در طالع کعبه	در طالع کعبه
که حبش سران کرد	که حبش سران کرد
شهری که شام باز خوا	شهری که شام باز خوا
در طالع سران و شکات	در طالع سران و شکات
سادات عرب هم ز کاش	سادات عرب هم ز کاش
و این اختراعات	و این اختراعات

ای شری ملک حبش	ای شری ملک حبش
ناظر شد به حبش	ناظر شد به حبش
و شری رسول است	و شری رسول است
که شام بی ملک	که شام بی ملک
خیلی قریب به حبش	خیلی قریب به حبش
خلع فرمان کنی جل	خلع فرمان کنی جل
زین در شکال	زین در شکال
قرصی در کشتی	قرصی در کشتی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی
که لوتسیا سی	که لوتسیا سی

در باد پیاپی نیل از کشت	بحری ز چهار بوی جاست
مصنع سازی حوض کوش	مرنگ کنی از بهشت است
از غفلت سازی بجهنم	روزی بشکافی بهشت
کاه کنی سوخت در کس	طوبی سازی تو در کس
میل غفلت سازی زرز	رگیش جودا ناکوس
سازی با ترست و نا	در روز تو من پستانا
از به کذا از کس شعر	پل سازی از منا شعر
از قوس و تنگی پیاپی	پیر جلد و طاقی پیاپی
از قیام طبع قلیانی	برسان منار پیکر
چون چاره نشود در کس	مشهور پل پیاپی طاق
کوئید جلال حجتی	از قوس و تنگی پیاپی
بکله و نه در کس	زین کس که لایست طاق

بر غفار و بر کاس	بر کوه صفاد و کاس
بر کوه صفاد و کاس	از فرق و کس کاس
اصح بران کاس	پنج لبان کاس
آری زمین کس	از کس ستان کس
بر کس و کس کس	پس کس کس
فرمانی چشم کس	شیرستان کس
از بهر دل کس	کر کس و کس
کر کس و کس	بنا بوی کس
از بهر کس و کس	صفاد ملک کس
از کس و کس	آک کس و کس
از کس و کس	باز کس و کس
صد باره کس	صد باره کس

خودان بر طیور جاست	از مدد و مقدر جاست
برج از طرب سرور پی	معصوم و بران مقور پی
چون خاکه محل پیک	نعلیند نامرشد یک
مقبره که نام اول نرسد	رویا را نشان آفتاب نرسد
در یک دم بی سپاس	سازند ز کوه اساس
خورشید می که در روز	خشت ز خورشید کم
غنا زان عرب سر	بر چرخ بزم بان رآد
از چشمه خورگ در بند	گاه از کلهکشان بزد
چو آن که دگر چه آید	بار فلک محیط شایه
مقبره چو تهر کج بر کج	ز چون حسن و نه نیک
بنهاره سر بر در میان	استاد و ملوک کلا بیا
شهری چو شاد و دلرا	فرمانده ملکش هم آبا

کردن

کردن هم پیش نهاد	کلی شمشیر پیش نهاد
پاکان کرد و مقام نهاد	قرالبدان نام نهاد
امیر و پادشاه	سکاه و تو یار نهاد
در حبه آه و مرز دل جان	می آید است خیر کویان
پیش انوشیروان نهاد	سازند بر تو پیش نهاد
چون گشت مکر و تو	سختی کند کز نرسد
پدرش کند بر نیم ست	آن و نه نرسد مالک
اود و در و در پیش آید	در چادر کرای عظیم
کامیاب ز کفر و عجز	در عهد جلال عظیم
ایمان محمد خدا سلام	نارنگه و بن حرم نهاد
نست محمدی فاکر	خود نام کوه کج نهاد
از سوره و حمزه	از سوره و حمزه نهاد

درین جزب و حبس زانجا	درین کسب و کسب نوید است
برو عورت صفتش برتر	برمان آمد کلمه الدب
بر حبس و قدرت و قوت	امروز حکم طبع است
باغی رسل و شکر با	آدمی و نیت سوی غا
هر که خیا هم سرگرد	طریقی در سار و سر
تجرب و دوست پدید	بهر لب شد دانه کی کلاس
کردی و خلق را یک دست	سیراب عطارین کون
سنگام خود چسبید کمر	بشکافت تان قی
توری تو را همان کدر	از دستش تبار و نکت
کیوان شد فاک کدر	چون آن کفایت شد
رو چو من تو را چه دهم	کفایت نامد مع ماند
ز دست تو تانیت و نیت	عاجیت که جای و خردن

درین کسب و کسب نوید است	درین کسب و کسب نوید است
برمان آمد کلمه الدب	برمان آمد کلمه الدب
امروز حکم طبع است	امروز حکم طبع است
آدمی و نیت سوی غا	آدمی و نیت سوی غا
طریقی در سار و سر	طریقی در سار و سر
بهر لب شد دانه کی کلاس	بهر لب شد دانه کی کلاس
سیراب عطارین کون	سیراب عطارین کون
بشکافت تان قی	بشکافت تان قی
از دستش تبار و نکت	از دستش تبار و نکت
چون آن کفایت شد	چون آن کفایت شد
کفایت نامد مع ماند	کفایت نامد مع ماند
عاجیت که جای و خردن	عاجیت که جای و خردن

است و لشکر بیکین	از نفس کسوف و کافورین
اعلام گرفتار و شتاب	از سینه شمرت نی
مردم خامس رو کاک	سلطان شجاع کبار است
ششلی قدم چوبه قاف	سفیان قنصل است
مکتب و در دیویریت	تقی بن عظم و سید
موصول قایم نکونام	من رمان و خاور
انجمن رجا و شمشیر	ازین و خوراند و شمشیر
مخزنه رسم شکایه	کوی بشکال مندر
پیش بر تو فتنه	پای و در شده و سب
در سینه اش و جواسر	جاست و در شمشیر
ور که کشت و کشت	آفتاب سینه و صفت
کشتن کشتار شمشیر	کدایت و در و جواسر

از کلاه و زعفران	پا صومعه سیح برده
اکتاف و سینه و خور	پیش و خور و سینه
کدایت و جواسر و شمشیر	مرد و است و صفت
شش و کرم و سینه	اعلی الله الجب کعبه
از شمشیر و شمشیر	در حرف و در و شمشیر
نایب و کرم و شمشیر	که کرم و کرم و شمشیر
چون و کرم و شمشیر	پس و کرم و شمشیر
و کرم و شمشیر	نایب و کرم و شمشیر
شش و کرم و شمشیر	پس و کرم و شمشیر
شش و کرم و شمشیر	پس و کرم و شمشیر
شش و کرم و شمشیر	پس و کرم و شمشیر
شش و کرم و شمشیر	پس و کرم و شمشیر

مونی که با دست رسد	چندان ز صفات خود شود
کو با دست شکست جان رسد	در غوغای شورش نهاد
با که تماشای پیشتر زد	بر دستش بر پیشتر زد
سرششیری کرد و سر بردا	مفتاح نجات نامزد است
و با یکس که ز سر کلاه برد	بجسته و تاج ز سرش
چون در دوزخین خفته است	لا فنده که می فهمد است
چون بر کوه درنگ برون	و آنکه به ندان نماند
چون شیخ کوه و پشته است	کز رخ کرد و شش برد
سر فرغانه آن جهان	آن بکر شش بزرگ
در محاسن شیخ جان بود	در کتب ششین بود
کان ظلم کرد و کس باز زد	از شیخ ششین غم بود
زین کج نباشت این و	از شیخ ششین غم بود

کامیابیت قدیمات کرد	این واسطه عقدات آمد
عقل زنی و صفت از سخن	وصف و صفت از سخن
مض	
کسیت همه ضعیف	از فکر شایین غزا
بر این سخن و حیل علم	مطلق و محقق و محقق
ختم فضل و علم اول	بل فضل و فضل و فضل
در دست کمال و دل دم	بل کرم و کرم و کرم
ساحر که نطق یک است	ساحر که نطق یک است
نشان علم و کلمه است	عیسی پیر و خلیل است
از حرام ششین	از حرام لای شیان
رسته سردی جبار و	از آن به حیا و کجاست
استاد و دود و دود	خود شنیده و دود و دود

کج فلکست خا خا	مار فلکست خا خا
چین است غنیش خا خا	چین است غنیش خا خا
من سندی چین خا خا	من سندی چین خا خا
ان جای که سندی خا خا	ان جای که سندی خا خا
کر چو بکن که خا خا	کر چو بکن که خا خا
دایم که درین خا خا	دایم که درین خا خا
کس نیست چو خا خا	کس نیست چو خا خا
خردان خا خا	خردان خا خا
بر روی این خا خا	بر روی این خا خا
ازین چو ازین خا خا	ازین چو ازین خا خا
در تقصیر غنیش و انبای و در شکار	
یکم زده به زمایم	خوشید شد و مایم
خوشید سخن خا خا	دین خا خا

ازین سبب سبب خا خا	سرباز خا خا
سرباز خا خا	سرباز خا خا
نمی بینم که خا خا	نمی بینم که خا خا
در کتب خا خا	در کتب خا خا
چرا که خا خا	چرا که خا خا
ازین سبب خا خا	ازین سبب خا خا
شما که ازین خا خا	شما که ازین خا خا
با خا خا	با خا خا
می با خا خا	می با خا خا
ز آنجا که خا خا	ز آنجا که خا خا
دویند مسافران خا خا	دویند مسافران خا خا

از آتش نگره آتش طر	بانم مرشد شاد فام
نایک ز محبت دلاقم	کرا تشد جبارقم
چار پندار شاد روزن	بر سر دلی نه طراقم
چون بشنیدم خبر دلا	روزگار دگر ز کوار
پستاد چو خاک طراقم	رک بند پس پاک نام
خون کرم قرم نمند	می بانم عکس کرم
اما چو عکس بود	کر کرم نمند عکس
کر کرم سخن ندم آقم	خاشاک عکس بود بانم
کان جبار که عکس یافت	از یک پیر عکس یافت
کرم ارجه غذای آبدان	پزی که شمار شادان
من کرم قرم نه عکس	زان رویانی پاک
کرم ابرو چشم لعل	روی از پسین دلا

نکله

کر پروه شین دلا	بکر کین پانچ جسم دلا
خاقانی مبعی عکس	امروزه نم طرا شرا
در صحبت کشته کشته	حکمت بانی پاک دلا
خالی امان جلیس	جولیده دلا بانی امان
دگر کتب پر موش کرم	
پستاد چو خاک طراقم	در روی پند دلا
از تو پس دلا	در شمع لعل دلا
چون کوی خورشید	چون کرم پسین کما
صد پای چو پیکار دلا	از شمع صبح پیکار
بر عارضه دلا	رندی که ز دلا
نمده دلا	چو دلا
زان دلا	زان دلا

کوسر سپید کما حدیث	تا حدیث در طبع
کوفی که نازناش چشم	یا سطر و کونی چشم
تا کله بن درین شکست	شیر و انشای چشم
نغم است بزم حیدر	بر غافلی غن
در ذکر سبب ماهر کوید	
سرمه فیضی از کاف	طبعی نسبت سواد
کینه طبعی جامع	نات بر سر در و صدر
مر که طبع کا به ییم	آبی در آداش
چون کل چا و بر و ن	چون طبعی لغت
یک نفر من شست	نکا سر شست
شودید همان طبع من	سپت لعل کرد
در و یک نافع ز اش	خوردی ز مریز

در مریز

موشید بدین که کاف	که طبع من در مریز
دووی که در طبع	منقش کما حدیث
مریم حقان که در	روزه ایامی
از جو و میج	سکای غفر
من مسکارت روح	افراست و نعل
حریک است	ایک سبک
در یوز و کن	این مریز
از دست من	خوکر و مریز
تا خاطر من	سکای کدر و نعل
در مریز	
شده غم شربت	بوانح صوفیان
در مجلس	ایات

ست زلی خوان زنده گاه	خاقانی را نیز معانی
زین خوان ادا لطیف یا	صاحب برضای خیره نیا
در ذکر اسب عیسی مکرر	
در سوی طبع کبر	بقراط من من کفر
عقل کم نذر عجب است	دارد شش نعل کاف
موی سخن نه که آرد	صیقلی نسیم نه انسی آرد
نه آتشین فلک شمع	شروان فلک چاریم
مراد ویه کا دم جهان	تفتش بین طبعم آورد
ست اود بیایان نوا	از مندر زمین چوین خاطر
زنان دویا چوین	ستم سخن مفرج آینه
مر که که هم مفرج	کرد و بکسر جو
کاکس که مفرج بیدار	عبایش بیان تا بیان

لعل که شقایق گلستان	طالع و دان طاعت
روح اللهم صفت را	حی از جسم شفا
حرم من وقت یکم	تسکین و صد
از شربت لطف تو یی	شروان حیات مل شروان
کوی که محمد خدایا	دارد که ما سر خط ادا
در شرف و غایت او	او کانی دوست است
کوثر با کف و شمش	رفرف ز شرف رف و کاش
دار و ده خط	عروج می جسد است
لغت که شمعان او	صد گشت باد چوین
مشتی هلاک تا	زین صفت هم در ستا
چون غایتون کریم	و تریه سیم بیان
دا کاه یخ شکر کین	قمان حسین از مرغ دین

در حسب حال و کوی

اگر نکل از حب عالم	بشنو که در بند عالم
در بحر با فدا و ام است	هر چه چو در بند عالم
پس چو چو در بند عالم	بشنو که در بند عالم
که سوخته هم چو در بند عالم	بشنو که در بند عالم
آن چو چو در بند عالم	بشنو که در بند عالم
بناخته چشم در کما	بشنو که در بند عالم
شده بانم و ناله بر پدید	بشنو که در بند عالم
در خلق عالمه چو در بند عالم	بشنو که در بند عالم
چون کا و غراس نکند سیدان	بشنو که در بند عالم
از سفر عذمانه است	بشنو که در بند عالم
آن کا و غراس چو در بند عالم	بشنو که در بند عالم

پیش

پیش چو در بند عالم	بشنو که در بند عالم
بر و در بند عالم	بشنو که در بند عالم
ز فدا و ام است	بشنو که در بند عالم
بشنو که در بند عالم	بشنو که در بند عالم
چون در بند عالم	بشنو که در بند عالم
بشنو که در بند عالم	بشنو که در بند عالم
روغن کم و بیش بیاورد	بشنو که در بند عالم
در طالع خود بیاورد	بشنو که در بند عالم
تقریب کند عمل بکشد	بشنو که در بند عالم
کزد و غریب بکشد	بشنو که در بند عالم
مناجی کند ضیال بکشد	بشنو که در بند عالم
یا کرد به پلور و غریب	بشنو که در بند عالم

که ببارد چار سو به بر بند	که غم به دست از دود بند
وز قاتل سرش چینه	رو می دهد به چیت
آن تو نیم کن رخ من	با عتد که دست میر من
وید چو جودم از پیشین	از او میان من اند
سرخ افروان کن کشیدم	یوسف چه کشید ز خنوم
علی علیه قرآن	آهنگد نام ز نیکه قات
کمانی بود تبلیک ما	از کاکه تبلیک فر
شروانی می ست اینم	طولی معانی آخر نیم
نقار و زبان سیر	نقار بر لب سیر
از شلخ امل کون کند	از منظر برهون کند
آب به من نیک داد	توقم به سکر نیک داد
چون طبعی کو بر دوار	من مرد و طبع من زنی

از دود

که ببارد چار سو به بر بند	که غم به دست از دود بند
وز قاتل سرش چینه	رو می دهد به چیت
آن تو نیم کن رخ من	با عتد که دست میر من
وید چو جودم از پیشین	از او میان من اند
سرخ افروان کن کشیدم	یوسف چه کشید ز خنوم
علی علیه قرآن	آهنگد نام ز نیکه قات
کمانی بود تبلیک ما	از کاکه تبلیک فر
شروانی می ست اینم	طولی معانی آخر نیم
نقار و زبان سیر	نقار بر لب سیر
از شلخ امل کون کند	از منظر برهون کند
آب به من نیک داد	توقم به سکر نیک داد
چون طبعی کو بر دوار	من مرد و طبع من زنی

در کله چه نیم پیش کو

از نایب علی حصار	از نایب علی حصار
------------------	------------------

او را من من بستان بجای
 آرزوئی نیل کرد
 خود تا بونی که او را شد
 او سبک نام و حسن
 احوال عیان شد
 که کند در دلم در آید
 پندی که چشیدم در طلب
 حال غم و شاد بگوید
 جان من گفت در زخم
 آیا پری بود بدین سان
 رخ دل من گرفته پروان
 آن مرغ بدست جان

در مع ما در پیش گوئی

که در دعوات ابر پستی	که در دعوات ابر پستی
و ان را بعد که نیک نیست	و ان را بعد که نیک نیست
بل را بعد نبات که درون	بل را بعد نبات که درون
سپید و درود است	سپید و درود است
در هر کات موت است	در هر کات موت است
چون مریم چار ماه در دوزخ	چون مریم چار ماه در دوزخ
اسلامی از یزیدی نهادش	اسلامی از یزیدی نهادش
فیا قوی الی کبریا	فیا قوی الی کبریا
و دلی از زبان پسته	و دلی از زبان پسته
بر کیش شین نی اسلام	بر کیش شین نی اسلام
او نمیزد و کتاب سلطه	او نمیزد و کتاب سلطه

برده شده باز یوسف آسا	که بداده و چون ز لیا
خاشاک پیش از فرشته	از دوشم خلافت آورد
پرورده و پرورده چاه	دل پرده چو پرده در دما
ز خیل صلیب بر سر	تا صحنه لاله کوی
از خطبه و صلیب درون	از بسکه زند صلیب بشین
تعلیل خلیل را و گردش	پیش کشیده و رویش
صبح از زمین پند کرد	شب زان لاله در دما
پس چون کشیدند چرخ	کرد و گشت را بلیلیان
موسس ال موسی عفا	مناقی محوئی اجتهاد است
مزدی نه در این کوم	با عشق با محبت معلوم
دل و کرم و عطر و عین	کرد از پی هر ستم زن
عاجات من باز و عاشق	عالات من صحن سر

درد و دلشانی بی باغ	عرو و حسن بوشنم
پندش چه شد است بام	نخست حسن روزگار
کرده با هر بوشن	از ناک مسیح چون
با طعن و طعنان	باز و تویم بدان
آوار و عواست و خود	کار مرز فلک چگونه
شروان فرشت تابش	سین و دینش
استیغش و شمشیر	چون حسانت عرق
افتاد و بارای دسم	در پای من زمین من

در سیاحتی عمر خود که

بکر بخیه از دیو خندان	در سایه علم ابن عثمان
هم صدم و هم امام هم	صدرا جل امام اکرم
از طعش و او در حد	ملیث بر سر شلست

درست بهشت است سیکل	درد من کند خال
کرد و بر هم گامیل من	زین علم چه نیست
از آن دست و لب و چشم	عاقبت داری کمال
لوح چشم و دم برشته	چون دیدم از آن گشت
و کمال خاتم نبشته	از این چه عقل و کشته
پس سر و سر کشته	عشقم چه روز و کشته
خود بود و خلق کمال	خود کرد و من کمال
آورد و بر سر و کمال	چند آنکه در باطن کمال
در صدر که کمال	پس برده مرا از کمال
خلق لایب از کمال	اول از بند و کمال
آورد و سقط از کمال	رواه که کمال
در محفل و روز و کمال	خود و مطامع و کمال

می ناید

مرا به خاطر از کمال	او این امید و کمال
کرد و بنویس از کمال	یک گفتار از کمال
طبع به علم ساخته است	آن که در حق و کمال
بر من که کمال گشت	در مدح و کمال
پس چای مرا ختم نموده	در چای علی و کمال
که به چای و حرف و کمال	چینت چهار و کمال
حک کرده بر من و کمال	آن چای و حرف و کمال
آن چای و حرف و کمال	تا که می صحت و کمال
آورد و شال و کمال	کرده جهان و کمال
در علم سالی و کمال	آن و یاز و کمال
عم و دی و کمال	هم ای و کمال
پس بن شد و کمال	از کمال و کمال

در صومعه آتش تاز	هم ز نیک در قمار و...
چند روزت میروم	در فصل پنج روز کارم
پشت بد جان ستایا	چون دلم سیر شود
با غم و حسرت و...	از زلف نیش سر کرد
بر لب سفیدین سلیام	نون القلم نیش تارام
نون القلم چوب کبری	یا سحر خواندی بر وید
چون دید که در سخت غم	حسان غم نهاد نام
چون دید که زان مکتوب	از شادی آن ببرد نیش
چون پای لعل کج در کوفت	سالم در پیش در کوفت
زین کلبه عجب الموعار	زان عالم و باز جارت
یک عطسه بد و زودی	صدیر چکالان نیک گفت
انبارش کجاست	جل سال غریب نیش تار

نکته

در حق بود در غریب نشیند	همه کس چنان غریب بیند
صحنه کس صلال نشیند	آن صحنه و بی جای نشیند
کلیس باشد و...	خوبی جهان چنین توان

فصل

چون که جان من بریت	غم نیکو بریت کشت
کافاس نام در جان داشت	دولت آن بود در عالم داشت
صد کلاه و سیاه	دانش بیک کلاه داشت
نست با بخت و...	در هر کلاه فصل
و فتنه و...	عقل نی صفت سخن
یک شات بر شات	از طبع او و...
در شایسته و...	در طبع و...
صافی و خلیج جاذب آسا	بهر طوطی و...

رخ سپید سپید
 در فوج علوم و سبیل
 بر تخت طاعت نشین
 بر دقت فکر نشین
 سازد فیاضهای هر روز
 هر ماه که شود و هر روز
 تا مهلتش تمام شود
 که طاعت او بچرخ بود
 از مهری که آنکه از پیش
 خدایش که سبیل
 با چنین حس و سادگی
 بیایم بهشت رخ کو

خون میرد به مشک و گلاب
 در علم آگهی از همه
 از دست نکند نه یون
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او
 از هر کس که علم او

نیا و لم هر طیب است	نیا که من غریب است
کارم بیکشش نصیب	بحران طم یوم من است
رسیت طیب که موی	آید که صبح زود جا
اورا حرکت نه بعد قضا	زوشام و نیم صبح است
هر جا که ز کیران ل فرود	شما حجت بر من جا
رویش شب و صبح	در ترکیب زندگانی
شعشع خلقت نورش	زان پیش شب جوهرش
از یاد زوال و انباش	از دیده و سرش
معتد از من بین طم	معتد از آسمان طم
دل آمدن شبستان	خویش را پیش بیاورد
نایه که شب که چشم	کانه از شب و منم
سراج شب نو و نوا	از طور شب شعاع نوا

شب با نیدر آشنایان	شب در راه و اعزانه
شب موج ساکنان را	شب عالیقدر است
شب پیش زنده عاقلان	شب پیش مرد و عاقلان
شب حلقه تاب ز آفتاب	شب غم و مصدق کشت
عزیز سیاه رنگی است	صاحب که نمی سفت بریا
آن کو که کربدی فلاک	بر مجلس شیخ پانگی پاک
آن کو که شب و صبح برید	بر چون مصدق کوریا
جانم زشت می و است	شاید بهی با حق ترش
در غنای جهان کس	درست کمال حق و بس
این صفت صفت می	سلطان آمد پور خفت
گر کسین دل سستی	احمد علی ابن احمد سستی
نوری که در شرقی است	نجم الدین محمد سستی

نجم الدین

بر نام بر جان قطعه جسم	اندر بسته اند و انچه
بر لبش فرو رده و او	از او دوشم کمال خضر
درین پیشخیمه محمد بن محمد بن علی بن محمد بن علی	
آن عید صفتان تالش	آن روز قاتلان تالش
که خاکه زان پیش پادشاه	سجده ناله و دم سپید
شاکر دل پیدای حق	شاد بایران حضرت حق
عشقه ملک است چاکر	فکش ملک است منبر او
مرکه که منبری بر آید	در سیاهی بی بر آید
چون ماه کاه مغرب است	ز آن شد و تا ز شری
پیش کشش دوشی سلیم	پیش کشش دوشی سلیم
عید هر حال قاتل است	اخطار بکردار حالت است
زیر پاچا از ویدیش رف	بر آب نغمه شود و غم

زبان

از بیکار و چین و بیکار	از سال ندر و زده و نمانم
چون دولت بی جا شد	بر کنگره سحر و رور و
اوایل سپید بستر شد	سپید بخت کال کوه شد
من شکم دست نام	از دوح روز و دوحی جسم
من شاعر و دوحی	استغنیه بخوان فلک بکر
آید بر من ندوی نظام	زی بر ما غم آید
خورشید نیز زده آید	حلا سب نام نیز آید
دشمن که از نو آید	در باره من قضا آید
خود و یک پیش و قیام	چون بنا کرد خط
بر من طریق بیست	یک شعر که بر حضرت
مرکز آن شکویند بنده	چون پست و دانش آید
و آن که درین است	کس نیست چون آن افرو

بزرگوار میسر طهر منیت	کلی با جمالی منیت
کریم چون که منیت	در آنکه چون منیت
فصل	
آن قدر و مفاکد خاطر منیت	از خدمت پیدایش
آن مایه که طهر منیت	از خدمت پیدایش
زود افضل منیت	از خدمت پیدایش
آن مردم دیده منیت	آن ارشد منیت
قدش و کون منیت	کلی منیت
دین منیت شریع را منیت	بل پیدایش منیت
دیا چه و دودان منیت	علامه منیت
از منیت و منیت	در شرق منیت
آن منیت منیت	آن فاکه منیت

بزرگوار میسر طهر منیت	کلی با جمالی منیت
کریم چون که منیت	در آنکه چون منیت
فصل	
آن قدر و مفاکد خاطر منیت	از خدمت پیدایش
آن مایه که طهر منیت	از خدمت پیدایش
زود افضل منیت	از خدمت پیدایش
آن مردم دیده منیت	آن ارشد منیت
قدش و کون منیت	کلی منیت
دین منیت شریع را منیت	بل پیدایش منیت
دیا چه و دودان منیت	علامه منیت
از منیت و منیت	در شرق منیت
آن منیت منیت	آن فاکه منیت

زیر شادمانی چو سر را	پیرایه کاس و سر را
بر کردی کبابش طبع	دست پادشاه بر سرش
کردن شده با همه کاش	دست پادشاه بر سرش
فرزند محمد عرب است	حسان نجم و زو عاکست
رجای صلب بر سرش	شیخ چو کالی شمشیر
دانه که درت فراتش	شید کندم استیش
کرد از پای سبیلش	خزیم چهار مایه جوش
هم سزاغم قدر خاشاک	با چاک کباب چار نامه
چون لاله میخاند لاله	طبعش شامی فرست
فرستید شمع او بدین راه	کریمین و روح خاشاک

فی مدح عزالدین محمد القادر

زاد علی مجلس پیر محمد	عزالدین یادگار ما
-----------------------	-------------------

در

در سینه غم خمار دارم	عزالدین کاس دارم
گرواست بر اعرین پیر	عزالدین جاز جان محمد
از غم کس عجز کرد	تا خیزد غم غم کرد
غری دارم ز غم دارم	کو غری از غم ماست
سرو فرسایگان کجین	از دفر عشق خوا ندین
صافیت بکلمش	از صغ سلوای ویش
کی رخ بران هوا نهد	کند روح بود بخار و رو
ببیند کج کار دارد	کو مقصاری شعار دارد
در چشمه صد شیشه	از جامر جان کدو است
با نیش ظلم کینه	در علقه کینه پشیمه
در شستن سینه	مشارش نان اقب نهاده
کو قصاری کند صواب	کاکل حشمتش آفتاب

بهر صورت آن که در دنیا	کسی نیست که ثواب دهد
بجویم مقام او ترک	درم مقابل او ننگ
این نقشه عیان کرد	که در کس نیست خیر و نیک
با آنکه کسوف شد نقاب	کشته است معجزه نقاب
از دست شیخ دارم	تاج کرم و پیر کرام
ز آن تاج و پیر سپیدارم	پیر و حجت تاج و پیر دارم
در پند و اندرز شیخ	
شعرم حمد و ثنا شریف	در هیچ کجاست دوست که بر
تج الدین غلامی است	او ایمن و حافظ الحقایق
تا می گذارم تشنه مرا	تا نیست درین چای
خادم ز پند پیران	تاج مرستی پیران
در خیر و در هر چه	زان به ان ذوالفقار

میر

درست کمال محسوس	شیبانی درین عالم
دوست مرا درودین	خداوند زود کرد کین
فرزاد که برادران	میکند یک یک یک اسم
میکند زود به آن	پس گویم حجب را در
آن که مرا که منش غم	تا نیست کانا و شام
و آنکه به نیکوشت گاش	مغوب کند سر و شام
چون بهای سهر سن	خاقانی در حجت سن
کبرم که نظم سیریت	یا برادر من سخن شنید
در دست نامش بیا	ای در دست نامش بیا
فنا حجت استید الدین ابو بکر	
در دست مرا درین	از نغمه بود جید و خیر
طبعش که کرات لی بکر	صدیق سخن شنید بکر

عالم بهشت بود که در پیش عالی بن سید چهره شریف	عالم بهشت بود که در پیش عالی بن سید چهره شریف
و نام که بدین حرف است از سر و جهان در ستایش	و نام که بدین حرف است از سر و جهان در ستایش
که در حق محمد مراد بیت الشرف است بیست و	که در حق محمد مراد بیت الشرف است بیست و
در مشقه حماد الدین سلف ابوالمواسی محمد آقا	
عده است که در حق نبوت که ان نطق بلید من قود	عده است که در حق نبوت که ان نطق بلید من قود
بکه اختار وقت است از ملک حماد ابوالمواسی	بکه اختار وقت است از ملک حماد ابوالمواسی
مستش غنیمت بلام موی شده روی خوش گام	مستش غنیمت بلام موی شده روی خوش گام
باریکه طایفه از حق که شریفیت که موی لایق	باریکه طایفه از حق که شریفیت که موی لایق
ای دیده در کوه واد انگی کمال در کوه واد	ای دیده در کوه واد انگی کمال در کوه واد
ای بری از سنه ای که آن قطعت با بری آه	ای بری از سنه ای که آن قطعت با بری آه
که گفت که حسن است آن بود بر بسته مرگانه و نون	که گفت که حسن است آن بود بر بسته مرگانه و نون
سازم از هم نه و نه اول بودی زبانش از فضل	سازم از هم نه و نه اول بودی زبانش از فضل

چون خضر جهان زینت تا پیش از طاعت مستور	چون خضر جهان زینت تا پیش از طاعت مستور
که از طاعت شکست استدانت است چوینا	که از طاعت شکست استدانت است چوینا
که چه چو خضر بر صفت بود اسکندر و حکم است بود	که چه چو خضر بر صفت بود اسکندر و حکم است بود
بخت جهان بکلمه دری سال چوینا	بخت جهان بکلمه دری سال چوینا
اسکندر وین رشتند دری شده و نه نامی آه	اسکندر وین رشتند دری شده و نه نامی آه
و که در وقت پیش سکندر از پیش چشم دنیا	و که در وقت پیش سکندر از پیش چشم دنیا
آن چشم بهادری که نیاز و کوشش کس بود	آن چشم بهادری که نیاز و کوشش کس بود
آن چشم بهادری که سعد و شاد و دل بر آه	آن چشم بهادری که سعد و شاد و دل بر آه
بر روی هر سیه چو روی هر سیه	بر روی هر سیه چو روی هر سیه
از خاک موی جهان شریف بر وقت هر شریف	از خاک موی جهان شریف بر وقت هر شریف
یوسف بدو پاک وین پیش شد و نه زمین	یوسف بدو پاک وین پیش شد و نه زمین
آن یوسف چوینا این چوینا	آن یوسف چوینا این چوینا

صدور این صد و اوست	برتر ز لب و دهن
آن قابل مردی سرش	و آن قابل مردی سرش
مهر و کلمات سر کبر	مهر و کلمات سر کبر
این زده کند سبک	چرخ ای زده کند سبک
بحری که بحر است	از این بحر بحر است
آن کج چنی نیست	این مهر خاوه و کج است
کج قریبی بدید اینش	کر و قریبی بدید اینش
بر قریبی آن کج بر خور	بر قریبی آن کج بر خور
ز آن کج که زده است	کج که زده است
نعمان کجا که پسته	چون ای بریده پسته
از چاشنی نکست	چون ای بریده پسته
سریت خطیر پیش	یا حق خلال اطلال

ز آن خضر چهرین مقام	اسکندر شاه اوست
صدرش حرم اوست	و واقع اهل اوست
از نو زده کند سبک	شکوه و صیقل خیر
معن که در صیقل	تج و قریبی
سریت و عراق	حین شمشیر
عری طریقت	درین طریقت
مادی هم درین	مادی هم درین
کعبه نیست	و جال بدست
عقل که درین	کجا که درین
مادی نبضاتی	و جال بجا
مادی است	و جال بجا
آن که درین	آن که درین

ایک صد و هشتاد و پنج	در صدر دینی و دنیای
مقتضی کمال و کرم	و در وی خصایص و کرم
برای کار که روی این کار	و دنیا و آخرت و پس از آن
تشریف کشید و بی پل	در وید و سنت و کتب و کتب
امروز کشیده هم برین	در وضع و حال و پس از آن
شد منت به دست خود	که اگر نشود به دست خود
یک نوی کشیده شد	و غیرتی در دست شد
موتی مست و مطلق بود	بارون علی جمال و محمود
صد که کمال و کرم و کرم	
زواج و پناه و شرف	نموده کمال و دست و کرم
اما نایز عشق و دست	بل که می چشم اند
پاکان کشیده او	احرار در خم شیر و او

چون تمام بر سپاس	و بر این کجاست شاد و کرم
عین است غایت شاد	و غیب غیر شاد
نهی و در کار و کرم	چون جز ایکل و کرم
چون آمد و حب و کرم	چون بی آفتاب و کرم
در ساعت شرف و کرم	درین و طبع و کرم
لی که شاد و کرم	در منزل و کرم
و کرم و کرم	بل و کرم و کرم
و جهان و کرم	و کرم و کرم
یا ابرار و کرم	و کرم و کرم
صد	
نکر و کرم	و کرم و کرم
در سلاک و کرم	و کرم و کرم

آن و سطر کیت است
دیانت سطر دوم
در حق جمالین و در
کفر هم سطر طبعان
کان صدر محمد پست
نه گوید خسر
نزد حق پس لطیف
بعد از نه تنه را دان
صیغ از پس شب شین
نکست نیست گمانی
بر چپ و کل نه
شکست چپ است

آن صدر که سطر ششم
که چای صدف حق در
بعد از محمد و در حق
صدقه در حق
از آنکه و غا و علم
بعد از آنکه دست
نه منقذ از بعد
بعد از که سطر
کل بعد کیا بود
طلعت بود آنکه
آن فوق حق و گوید
چاره کان حایر که در

آن چند نماز سر برود
خورشید که خود جهان
این صدر و لیل و کرکست
سلطان و صدر
سلطان طالع جمالین
چرخست خاتم محمد
مرین نام در حق
از یک که سطر
سحر طبع طبعی
از یک که سطر
شکست که سطر
این که در آن

خورشید بود و خود
نه بعد سپاه و حکم
پیش از حق و شاد
خورشید کمال ساق
آن که یک که سطر
مریج که خال من
از شش شمشیر
شاه عالم از صفات
طبع طبعی
در کوشش کم صفات
و آنکه که شاد در
از کوشش برضی

کر آنچه درین کراکتیستم	کر گفت خدا را که میفرماید
در ملک سخن را رسد	سلطان سخن را رسد
در نوبت من مرا بگویند	وزیران سخن را میگویند
کس را سخن بلند ازین دست	سوکند بطلانی که است
عقلم صواب را میگویند	جان مادی صاحب جان
در صورت عدل اوقات و باد	عدلش در حیات و باد

مهر

صاحب که ز عدل بی نظیر	با این حق قیاس کیم
که چه بکار کاوی است	ز عدل در عینیت
نور افروز بر کس باشد	ز بار بار بایستد
این دعوت را بیکجا بیل	میدان آمیزش با جیل
<p>تت الحقة العراةین کفیل الدین قانی در روز سیم ششم جلال کربس</p>	

کتابخانه معبد فیروز
اهدائی
بکتابخانه مجلس شورای اسلامی

درین کتاب دوستان خط

بویستی ملاکار بکند از

نسخه کلام اصفیاء از استاد

این کتاب از استاد

درین کتاب دوستان خط

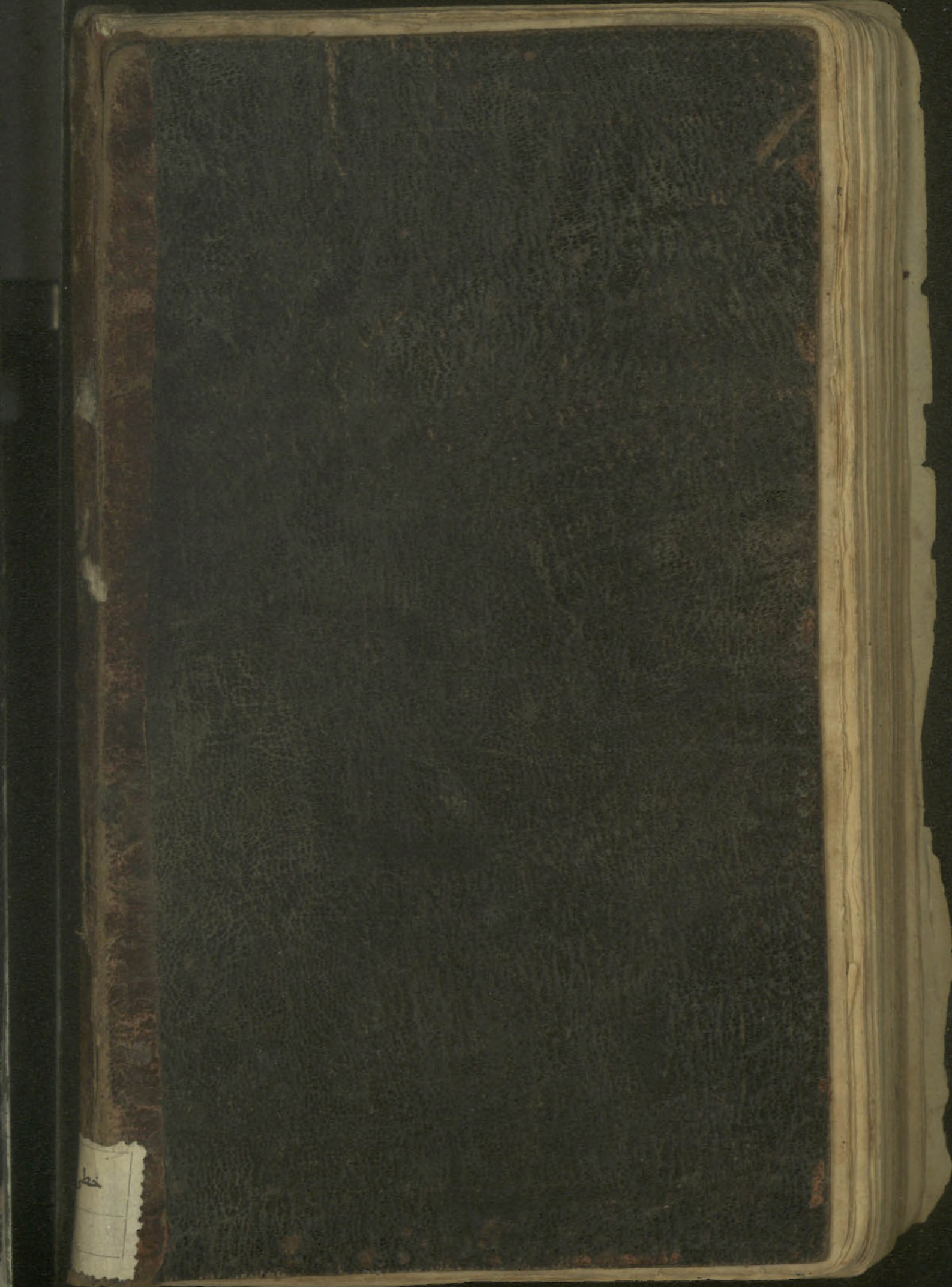
الطبرستان از استاد

بویستی ملاکار بکند از

ع ۲۵

خط